

308928

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.
సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై నెల 30 వ తేది సోమవారము
సింగళ నామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

No. 101
సంచిక ౧౦౧

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.'

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

వై విచారణాధికారులు : మెసర్స్ పార్సీ కంపెనివాడు, చెన్నపట్నం,

ఈ, పోస్టు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అగటి మొదలగు మాగాణి ఖామ్మి, పయిర్లకున్న, దుంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగకై గాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనవలసిన వారి తాలూకు భూములపట్టి రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణాగుణములను ఆను సరిది తయారుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఉరదూక, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచేష్టిక పత్రికనున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములనున్న ఈక్రింద నుదహరించుచున్న వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

పార్సీ అందు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

నవీనమయినది.

టటోపరస్తా 490

ఇది నూతనమైన గొప్పవాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పము యొక్క సత్తురతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముమీద తగిన వాసన వదలక యుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నీజ మును నెరుగ గలరు.

1/2 బొట్టు బుడ్డి 2-0-0
1 ద్రాము " 0-12-0
1/2 ద్రాము " 0-8-0

ఫర బుడ్డి 1-0-0 రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6

ఏజెంట్లు కావలయును: తాము కెల్లింజనగలిగిన భావతరు తలిన పరచినచో భాగస్వామి చేయబడును.

ఈ త్రరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

ఆ పరస్తా పెర్ఫ్యూమరీ కో,

నెం 1, వైఫోని, బొంబాయి నెంబరు 8.

ఇంగ్లీషు

మోటరు యంత్రనిద్యాల

3-24 పాటర్నురోడ్డు, మాంటురోడ్డు.

ఆంగ్లముచే ఆంగ్లములకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగ చేయబడును. 820

వైవాఠికి దరఖాస్తు చేసికొన వలయును.

FOR SALE.

A second hand chaindrive Fiat (F.I.A.T.) Motor Car 18 20 Horse power. Tenders are invited till 10th August. If not sold meanwhile, it will be disposed off in auction on 11th and 12th, August at Bezwada.

APPLY TO.—

A. Kaleswararow
EXECUTOR & TRUSTEE
BEZWADA.

అమృతాంజనము

అన్నివోషులకు సిద్ధావధము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0.

తలనొప్పల మాన్పును.

చార్వపు నొప్పల బార

దోలును. వాయువు

పోస్టు పొగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

శ్రమియుంట నుండదదినది.

వనమూలికలచే హిందూ జేత మందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

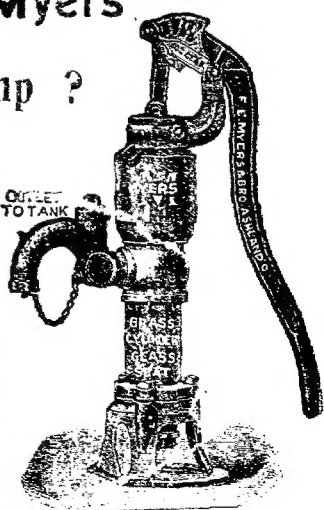
అమృతాంజనం డిపో. } 109, క్రేకొంట్లు, బొంబాయి,
7, కింబునెట్టి పిడి, వర్రాను.

What is a Myers PATENTED

Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

K. B. Joshi & Co.,
32, Hornby Road Fort Bombay.

The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.

ది ఏషియన్ కమర్షల్ అసూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.

- (1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత సందాలు వేయబడినది రు 4,74,025. కెల్లింజన రు 93,555
- (2) సొమ్ము: గన్నా మెంటు నెహ్రూరిటీలలోన. పోస్టు ప్రెస్టు, మ్యూనిసిపల్ డిపెంట్లలోను కెల్లిబడి కెల్లిబడును.
- (3) గతించిన పాపిలు: ఇతర కంపెనీలలోనలేనే, నియమక మేమియు లేవండ, ప్రేమియుల తాలూకు బకాయ నూటికి రు 6 వడ్డీతో నిచ్చివేసినచో తిరిగి అరులులో నుంచబడును.
- (4) పొన్నీలు: వీటికిగల చొప్పులు, సౌకర్యములు మ రెక్కడను ఉండవు. (799)

పూర్వమైన లాభభూమిక్కులు ఎంచునమెంటు భీమా: భీమాచేయించినవారు త్వరితం కాలము చేయునెడల కుటుంబము నకు కలుగు సౌకర్య మొకటి, భీమాదారు చాలకాలముచేయించునెడల అతని జీవిత కాలమునందే ధన సహాయముకలుగుట. లాభము (బోనసు) ప్రతి ర్ సం॥ ల కొకసారి భీమా మొత్తమును చేర్చి, ఆఖరు భీమా మొత్తమునో నివ్వబడును. లేదా, ప్రతి ర్ సం॥ పుట్టుట రొక్కముగ తీసికొనవచ్చును లేక తరువాత కెల్లింజనగలిగిన ప్రేమియులలో కెల్లింజనగలిగిన వాడుకవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును నలయువారు,

ఈ క్రింది చిహ్నములకు వ్రాసికొనవచ్చును.
జె. కె. రాజారావు కంతులు సైక్రటిరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 5, తంబునెట్టిపిడి, మద్రాస్.
డి. శనాచలపతిరావుగారు, చీఫ్ అగ్జెంట్లు ఇకాన్సెప్ట్, నుంటూరు.

అమృతబడును

ఒక సెకండు హామ్యం చెయ్యన్. డ్రైవ్. ఫియట్ మోటార్ బండి 18-20 హార్సు పవర్ గలది. అమృతమునకు గలదు. 10-8-1917-వ తేది లోపట కావలసినవారు తెలుగు పంపుకొన వచ్చును. ఈ లోపట అది అమృతము కాకపోయినచో ఆగస్టు 11, 12 తేదీలయందు బెజవాడలో ఏలాము పేయబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువ చిరునామా గల వారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

ఏ. కాళేశ్వరరావు

ఎన్జినీయరు ఆంధ్ర ప్రెస్, బెజవాడ.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడిచివేయవలె ఆత్మజ్ఞాని.

దయ్యముల సభాకమును గురించిన శాస్త్రీయవర్ణన గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నలెజా చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0.8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము హిస్ట్రీ బాక్సు 212, మదరాసు.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెలుగుభాషలో రచించబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రతియలు గలవు. శ్రీ పురుషోత్తమ ఈ గ్రంథము మాదిగవో వారంకట నాకే వైద్యము చేసుకొనగలరు. వెల రు. 1-4-0
2. వైద్యులకు ఖీకరు ఆకు విషమ జ్వరము. ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. వెల రు. 1-0-0
3. సరస్వతి సమాఖ్యకు పులకర్త లక్ష్యనరసమాఖ్యగా రిచే వ్రాయబడిన స్మరములుగల మంగళహారతుల శతకము. యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చతుర్లో నుండదగినది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిని పాటలు ఆవశ్యము. వెల రు. 0.8-0
ఇవి ప్రతి పుస్తక మెత్తులోను దొరకును.
డా. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి బి. ఎ., రుబిహోమ్. కాకినాడ.

దంత చూరము

దబ్బి 1-కి నెల రూ 0.2-0 12-కి రూ 1-2-0.
ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళకుండే రక్తము ప్రవహించును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. సర్వ సామాన్యముగ నాడుటకు దగియున్నది.
కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము తులం 1 కి 0-10-0
కుంకుమపువ్వు తులం 1 కి 2-0-0
చచ్చకూరం " " 2-0-0
ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1 కి " 8-8-0
బాలామృతము సీసా 1 కి " 0-12-0
తాంబూలమూత్రము, నువ్వున గా నుండును 50-కి 0.8-0
అమృతాంజనముడితో, బొంబాయి అండ్ వుద్రాసు.

నిర్మలమైన

మలబారు సారాయి

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదించబడినది)

కొలంబో అరిక్ వలెనే, ఇది మలబారులో సిగ్గుముచేయబడినది.
బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది.
దీక్షను కాలుగలను బుట్టుగల పెట్టెలుగ అమృతబడును.
మీ సీసాలు అమృతబడువు.
యస్. పి. సారథి, అంధుకో, (826) మదరాసు.

తిలక్కుగారి వర్ణం.

(-o-)

సరోజినీ సతి, సయ్యదు హుస్సేనుగార్లు ప్రసంగములు.

బొంబాయి జాతీయ సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద కడచిన 24 వ తేది సాయంకాలము 9 గంటలకు శ్రీకృష్ణ మందిరమున పౌర ప్రముఖులు వర్ణంతులైన నిర్వహణాధ్యక్షులు సమావేశమై యుండిరి. సభకుండు హోర్నియనుగారు ప్రసంగించుచు యిదివరలో ప్రచురింప బడెను గాని కారణాంతరమున వారు సభకు రాలేకపోయిరి. తత్పూర్వమున వారికి మాటుగ సయ్యదు హుస్సేనుగారి ప్రసంగము జరుగునట్లు సభాకార్యక్రమప్రతిక యందు వివరింప బడెను. నిమిత్త కాలమునకు పూర్వమునే సభాధ్యక్షము ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసియుండెను. సరోజినీ సతి, దావుబహద్దరు సి. వైద్య. ఆర్. పి. కరండికరు జమ్నాదాసు ద్వారకాదాసు, ఎన్. సి. కెల్కార్, డాక్టరు బాబాసాహెబ్ పరంజీ, డాక్టరు సత్యయ్య మున్నగు మహానీయులు నెక్కండ్రు సభ సలంకరించిరి. ఇంతలో ప్రార్థనా గీతమాంధ్ర మయ్యెను గాని సయ్యదు హుస్సేనుగారు సభకు విచ్చేసి యుండలేదు. గీతము ముగియు కాలమునకు పునఃసభాధ్యక్షమున కొద్ది సరికి సభాసభులు పట్టరాని యాదృహమున వెల్లడించిరి. గీతము ముగిసిన వెనుక వైద్యగారు ఆర్. పి. కరండికరుగారి న గ్రాసమున స్వీకరింప ప్రార్థించిరి. పిమ్మట శ్రీమతి సరోజినీదేవి గాని ట్లు ప్రసంగింప దొడగిరి:- భారతీయుల సహాయముల సహజించు మహా నాయకుడగు తిలక్కుగారిని గౌరవించువలె మిటసమావేశమై యున్నాము. సభాసభులు గనుపరచిన యాదృహమునుబట్టి చూడ, దసరా రహ్మాను మున్నగు ఉత్సవదినముల ప్రాముఖ్యత తీసిచి తిలక్కుగారికి మహాసభావుల జన్మదినములే యట్టి యుత్సవదినములని ప్రజలెంచి యున్నట్లు తేటపడుచున్నది. ఇదివరలో నీ మహానీయుడు మహారాష్ట్రము నందలి బ్రాహ్మణజాతి నాయకుడై నిలచి యుండెను. కాని నేడితడు యావద్భారతదేశ నాయకత్వమున కహించి యున్నాడు. హైందవులేగాక మహావృద్ధియు గూడ నీమహామహుని యెడ భక్తియుతులై యుండినట్లు సభ సలంకరించియున్న మహమ్మదీయ శిఖామణియే సాక్షి. "కర్మయోగము"న తాము పర్యవేక్షించిన యంతములను తిలక్కుగారు తమ జీవితమున కార్యరూపక మొనర్చియున్నందున తిలక్కుమహాకీర్తన" యని పిలువ వచ్చును. ఈ రుషీని గౌరవించు మన మిట సమావేశమైతిమి. ఈయన బోధనమును మన మనుసరించి నడచుకొనటయే మన మీయనను గౌరవించుట కుత్తమోద్రమగు మాన్యము. కనుక నీయనను సన్మానింప నిచ్చయించిన వారందరిపై బోధనము నేమరక పాటుపడుటయే యుక్తమగు విధానము.

సయ్యదు హుస్సేనుగారు.

పిదప మహావృద్ధియే: తాము మహమ్మదీయులైనట్లు సరోజినీదేవిగారు ముచ్చించిరి గాని హుస్సేనుగారి విషయమునకు ప్రాముఖ్యత నొసగక తాము హైందవులను నంతమును మాత్రమే విశేషముగ శ్రద్ధాభక్తులతో జూచుకొనుచుండిరి. "ప్రస్తుతావసరమునకు స్వీయ చరిత్రలోని కొన్ని సంగతుల నిట వివరింప వలసియున్నది. శివాజీ యుద్ధనరంద గృహను తిలక్కుగారవలంబించిన మార్గమును నిరసించుచు 1908 సం.మున గాబోల, నే నొక వ్యాసమును వాస్తవత్రిక కొకదాని కంపియుంటిని. తిలక్కుగారు ప్రాస్థవృద్ధి యుతులై, మత కక్షల ననుసరించి పోరాడు రాజకీయ కృత్యహారములని యాసమును నా యభిప్రాయమై యుండెను. కాలక్రమమున నీయభిప్రాయ త్రివర్తితీయమై పోయెను. 1908 సం॥ తిలక్కుమహాకీర్తన నెదురింప దిగిన నే నిపుడాయనను గౌరవించుటకై యిదిట నిలచియున్నాను. తిలక్కుగారి యందు హృదయవృద్ధి తమన్నగు లోపములు గానరావయ్యెను. "మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణవర్ణ ప్రాముఖ్యత తిలచిన తిలక్కుగారి నిజతత్వము క్రమక్రమముగ గోచరించినది. పీరు జాతిమత వివక్షతలేక సర్వ హైందవ ప్రపంచకము"నకు ను నాయకులై వెలయుచున్నారు. తిలక్కుగారు తమ 62 వ సంవత్సరమును చూడగలిగినందువలన హైందవుల సంకప మతిశయించెను. ఇట్టి మహానీయుల నేకులను హైందవభూమి యనేతీయి యున్నది. వర్తమానమున భారతవర్షము సందిగ్ధావస్థను నెక్కొనియున్నది. కనుక దేశమున కసాయములేకుండ భయ్యసాహసాది సుగుణములతో నడపించునట్టి మహానీయుల అవశ్యకమైయున్నారు.

"ఇట్టి తరుణమున తిలక్కుగారి జీవితమును తగ్గవర్ణన మొనర్చి దాని తత్వము నాగసిన ప్రజల కపారముగ బాధము కలుగును. ఇట్లు పరిశోధించినందువలన మనకు, అంతరంగికముగ విశ్వాసముల నీ మహానీయు డెన్నడును యేదియో యొకతీరగన శాంతినొందించి యుండునాడు గాదని ప్రభుమనున స్ఫూరించును తిలక్కుగారిలో నన్ని విషయములను ఏకీభరింపక పోయినను, ఆయన నిష్కపటి యగు నాయకుడని నేను నొక్కిరక్కండింప గలను. తప్ప లొనర్చుట మానువులకు సహజము. తిలక్కుగారు కూడ కొన్ని నేలయందు పారపడి యుండుటలో విపరీత మెద్దియును లేదు. కాని యీ పారపాటుల వలన ఆమహానీయుని భ్యాసి కెన్నడును భంగము కలుగ నేరదు. తిలక్కుగారి జీవితమున పొడగట్టు రెండవ విషయము వారి స్వాధీన పరిత్యాగము. స్వాధీన పరిత్యాగమున వేనోళ్ల నులిచి యుపన్యసింపవచ్చుని గాని ఆచరణలోనికి గొనివచ్చు నారు చాలవరుదు. తిలక్కు మహానీయుని యాచరణ మాత్రని వాక్కునకు భిన్నమై యుండలేదు.

ఆపాద ముద్రకమును, భారతీయుడు.

"సామన్యభావము, చుర్యావ, వైద్యము, విశ్వాసములతో మిశ్రమైన యున్నతనగు భావ, ఆదర్శములు తిలక్కుమహానీయు డాపాద ముద్రకమును హైందవుడని వెలువరించును. ప్రజలీయన నాదర్శ ప్రాయములగ నొనర్చుకొని నడచుకొనిన యెడల మారవచ్చు స్వర్గ మొందు వెలయక పోయినను, కర్తవ్య భారతవర్ష వ్యవస్థ సుప్రార్థముగ చూపునొందును. తిలక్కుగారు జాతీయ భావముయొక్క ఆధ్యాత్మిక తత్వమును వెదజల్లుచున్నారు. ప్రజలీతత్వమును గ్రహించి తమసామ్యుకరించుకొని, దేశము నుద్ధరింపవలయును. తిలక్కు మహానీయుని యెడ పైని వివరింపబడిన సుగుణసంపదయే గాక, మరియొక విశేషము గానవచ్చుచున్నది. హైందవులందరు తన బంధువులని యాచహానీయుని భావము. ఇట్టి భావముచే నెలయుచున్న వాడగుటం జేసి తన దేశక్షేయమునే ప్రధానముగ పరిగణించెను. దక్కను వాస్తవ్యుల సామభూతి తమ ప్రదేశముతో నంత మొందుననియు, దానిని మించి దక్కను వాస్తవ్యుడవలెకొనవలసియు, యిదివరలో వారుక. ఇందుల కొంత సత్యమున్నదని తెలుచితిని గాని తిలక్కుగారి జీవితము, మతపు పట్టుదల, స్థానికాభిమానము, ఉదార మనస్కతతో పొందుపడవని బోధించుచున్నదని" చెప్పెను హుస్సేనుగారు హైందవులు సాభాత్మ్యమున, మతభేదముల నావలగ్రాసి, సంఘీభవింపవలసిన దని హెచ్చరించిరి. హైందవులు తమ మూఢ విశ్వాసములను విడచుకొని, తమలో నవ్యోన్యము బంధుత్వ ప్రేమ నెలకొల్పుకొనుకరకును గవ్యస్థానమును చేర నర్హులుకారు. ప్రస్తుతమున హైందవులెట్టి దేశాయుండుకొని, మున్నందు గూడ వారట్టి యవస్థనే యుండవలయును. వైద్యముతో గూడిన ఋజుమార్గవర్తన స్వభావము మున్ను గాగల సద్గుణ సంపదయందు దక్షిణదేశీయులు తీసిపోరు. లోపములు గొన్ని జూపట్టును. స్థానికాభిమాన (ప్రావిన్షియలిజము) లోపము వీనిలో నొకటి. దేశక్షేమాగ్రము యీ లోపమును సవరించుకొనవలసి.

సిమ్మట హుస్సేనుగారు హిందూదేశ చరిత్రవిషయమును గూర్చి ప్రసంగించుచు నిట్లు చెప్పవలసిగిరి:- హైందవ మహమ్మదీయ జాతు లాదిని పోరాడు కొనిన వని నేడును గూడ నాచెండు మతములవారును వైరులై యుండవలయునటు యేటి న్యాయము? అప్పులుభానుతోడ వేబాజి పోరాడెను గాన సయ్యదు హుస్సేను తిలక్కుగారివై కత్తి దూయవలయునా? ఇతిహాసము నిట్లగముచేయుచారు, చరిత్రాంశములను క్రమముగ బోధపరచుకొన లేదని స్పష్టమగును. వర్తమాన కాలము, పూర్వకాలమునకు పలువిషయముల భిన్నమై యున్నది. వర్తమానమున భూన మధికమయ్యెను. అజ్ఞానముచే నెనుక, సుమతెగలవారును పోరాడుకొనిరి. అజ్ఞానవర్తన లాచరించినట్లు మన మాచరించుట న్యాయము కాదు. మహమ్మదీయులు, సిక్కులు, హైందవులు మున్నగు వివిధ జాతులవారు తమ పూర్వ వైషమ్యములను మరచి ప్రాభాత్యత్వమున చరింపవచ్చును. తిలక్కు మహామహుని జీవితమువలన నిట్టి యవకాశమున్నదని వ్యక్తమగుచున్నది. సభాసభులు తిలక్కు మహాకీర్తనని యాచరణమును గమనించి తదభిధానము సంకరంగముల చిత్రిత మొనర్చుకొందురుగాక! అని హుస్సేనుగారు తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి.

హుస్సేనుగారి ప్రసంగాంతరమున జమ్నాదాసు ద్వారకాదాసుగారు గుజరాతి భాషయందు వ్యవహరించిరి.

అధ్యక్షులగు ఆర్. కరండికరుగారు ప్రసంగించిన పిమ్మట వారికి వందనము లాచరింపబడెను. సభ్యుల కరతాళధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

జాతీయవిద్య

ఎన్నెప్పుడుగాదు

విద్యా విషయముల సంస్కరణము ప్రయోజనము లేదనియు విప్లవమే రోగోపాయ మనియు కాంటు అను వేదాంతి యొకానొకసారి యని యుండెను. ఆ మహనీయుని వదనము నేటి హిందూదేశమున కెంతయు నుత్సాహము కల్గింపదు. ఏటేటను మొదలుకొని దేశము వారి రిపోర్టులను వాటి యందలి పాఠశాలా మందిరముల చిత్రములు, పట్ట పరీక్షలనుగూర్చి కృతాంధులైన ఉపాధ్యాయుల పట్టికలు మున్నగునవి మాత్రమే మాచిన వారి కిట్టి విప్లవ మనాకర్తవ్య మని నున్నందున గాని భారతీయుల జీవనము, వారి యాశయములు, వారి యాదర్శ భావము, విద్యార్థుల శక్తి సామర్థ్యము క్లిష్టములగుచుండిన విధానములు, భట్టియపు పద్ధతు లాదిగాగల సర్వమును కఠినములక మొనగొనిన వారికి కర్తవ్య విధియైనవి, విప్లవమునకన్న వేరొక ముక్తియార్థము లేదని తెలిపవలెను. విద్యార్థిభావములను సంపూర్ణముగ మార్చిన గాని ఇండియాదేశము ప్రాన్లు, జిల్లాలు, ఇండ్లకు మున్నగాగల ఆధునిక రాష్ట్రములతో కుల్యముగా నేరదు.

నుమానమునకు సంవత్సరముల క్రితము, కొంతవఱకు నేరదు వ్యక్తులను లభింపజేయునట్టి వేదముతో నెలకొల్పబడిన యాదర్శములే నేడును హిందూదేశవిద్యార్థులను పాలించుచున్నవి. పతనగ్రంథసంఖ్య నానాటికధికమయ్యెను. పాఠశాలయందు గణపవకువిద్యకును భారతీయుల దినచర్యకును సంబంధములు మాత్రమేనలేదు. మేధాసంపన్నులగు యువజనములకును నీపాఠశాలయందు పోగగచున్నది. నిర్విచారముగ కాలముగడపుట కవకాశమును గలగజేసి, దొరతనపు టుగోర్యమును గంపాదించుటయేపరమాధ్యక్షముగ వీరిందును భావించుచున్నారు. ఇంకను ఇట్టిభావములే ప్రబలియున్నవిగాని ఏవిద్యావిప్లవపుద్ధులగు వృత్తి నొకదాని ననుసరించి జీవించవలయునని తెలిపవలెను. నుగుణసంపత్తిని వృద్ధిజేసికొని, దేశమునకును తిరుగును గూడ నుపయోగకార్యతై యుండవలసి తెలిపి చరించు విద్యార్థులై చుట్టటము గానరారు.

“జీవయాత్రను సఫల మొనర్చుకొనుటకు సంపూర్ణముగ నవకాశముల నీనువలె” నని భారతయువజనము వేషించుచున్నది. వర్తమాన కాలములందు ప్రబలియుండిన పాఠశాలయందు, పతనగ్రంథముల కర్మంధి పరీక్షలయందు త్రిస్త్రులుగాజాలక నిరంతరము తాము బ్రవేశియుండినను చరిసోయినను ప్రపంచమున కేలోటులేదను నభ్యర్థమున గుండుచుండిన విద్యార్థి సమాహారము ముమ్మందు క్షీణించును. ఇట్టి విద్యార్థి సమాహారమునకు మాత్రము విశ్వాసపూరితమై గౌరవ స్వేచ్ఛానిగుణముల కాలవాలమై ప్రపంచమున జొరవకు యువజనములగు మేధావీ గలదు. లోకము తన్నువాదరణ మొనర్చుచున్నదని నిరంకోతమును గుండుచుండిన విద్యార్థుల తంతయందె యున్నత పాఠశాలయందు దిక్కును గానవచ్చుచున్నాను. వారల యాశయము తెలిసి సంబంధియై యున్నది? దైవానుగ్రహముండిన నేజీని నుంచి యుద్ధోగము కొనవచ్చునను నాశ తప్ప వీరు నేరొక యాశయముగూర్చితై యున్నాను.

ఉన్నతి పాఠశాలయందు విద్యార్థుల స్వభావ సంపత్తిని పెంపొందింప నెట్టివిధములు నొగి, ఎట్టి యవకాశము లున్నవి? విద్యార్థుని మార్గశక్తిత్వత్వాహ పూరితము నున్న మనపాఠశాల లనవచ్చుచున్నది. ఏద్రాంతి కాలము నాతడు వ్యక్తపూర్వకముండ సంకీర్ణము, చిత్రలేఖనము మున్నగు కళలెంతవఱకు దొడ్డిదింప బడుచున్నది? భావనకన్న మనకు వన్నెదెచ్చిన కళలు ఉన్నతి కులజుల విద్యాభ్యాసముతోడ నడుగంటినవి. ఈవిద్య స్వతంత్రముగ నెరిపజేసి, దేశభక్తి నంటు వ్యాధివలె నావల గ్రోయించును. మీగుమిక్కిలి, యావిద్యా పద్ధతులను నెలకొల్పినవారును వీటిని సురక్షించువారును గూడ హైందవుల నెదురొప్పించబడినది. భారతీయులకు వ్యవహారజ్ఞానము పూర్వమునయు, పోగనర్థపుబాధ్యతలను వహించ నతిసు సమర్థుడు కాదనియు మున్నగాగల భావనవాక్యములు వీరు ప్రయోగించుచున్నారు. భారతీయుల లిట్టి దశావస్థనున్న వీరు మార్గవాదములేదను? ఈ లోపములను దొలగింప నెట్టి యన్నము లొనర్చబడినవి?

నిన్నీతమై అనాని సిద్ధాంతముగ వచ్చుచుండిన కొన్ని యంతములను విద్యార్థులకు నేర్పటమే ఉపాధ్యాయుని విధియైనను అందఱ యాదేశమైయున్నది. ఈ ఆశయమును త్రిప్పి

స్వదేశవ్రతము

స్వదేశవ్రత సూచము

సోమపూడి.

స్వదేశ వ్రతములు నేడు యేరికొన్న నాచినను పెట్టు మ్రోగుచున్నవి. ఈ పనుల పవిత్ర వ్రతము దేశములనే గాక హిందూ దేశాభిమానులగు పాశ్చాత్యులను గూడ ముంచివేయుచున్నది. ఈ పనుల పవిత్ర వ్రతమును ౧౯౦౬ లో బంగాళీలు ఆచరింపు దెచ్చిరి. అది మొదలు ప్రతిపక్షము గూడ స్వరాజ్యాకాంక్షతోడ ఈ వ్రతము గూడ సంచారముచేయుచున్నది. “ప్రకాశకా” పనులను అనుసరింపలు గాక బ్రాహ్మదేశిక సంప్రదాయము గూడ ఈ వ్రతము ముంచివేయుచున్నది. ఆ యాకాంక్షయే ముఖ్యము నీ నేటి సమస్యను స్థాపించు నట్లు జేసి మాపల్లెలవాని గూడ ఈ వ్రతాచరణమును నియమ బద్ధులను చేసివది. వీరిని బట్టిమే పల్లెలవాని బ్రాహ్మదేశికులకు గూడ స్వరాజ్యాకాంక్ష పబలముగా నున్నట్లు గాని నగును. భారతీయులకు ద్రిటిటపతాకము క్రింద స్వేచ్ఛవలె యగుభారతమాత సుదర్శనార్థమే ఈవ్రతాచరణములయందు. ఈస్వదేశవ్రతమును, మద్యపాన మంత్రమును విద్యార్థులు మొదలు నాయకుల వరకును స్వదేశమును మొదలు జిల్లాయలవరకును ఆచరింపుచున్నాను. కేవలవాదాదికము లాదిగా దేశములకుల పాశ్చాత్యులు సంకతము భోజనాదికములందు గూడ స్వదేశ వ్రతమునే యాచరింపుచున్నాను. ఇట్లాగేపనులకు గాంధీయజోషమును అగ్రపీఠమున జేరి తనసోదరలోకమునకు ఈవ్రతమును పరింతకరినముగా భావింపుచున్నాను. నేటియులకు వీరియును ముక్తిలేదని జెప్ప సామానియరా? ఇది కొందఱుగలకొనునట్లు రాజద్రోహము కాదు. ఈ వ్రతాచరణములజూచి స్వేచ్ఛాచోరులను, దేశాభిమానులనుగూడ ప్రభువులు సంతోషింతురు. స్వరాజ్యమున కన్నులని ప్రసాదించురు. ఈవ్రతము నాచరించుటయందు ఒక తెగవారు మాత్రము చేరకున్నాను. వారు విద్యార్థులుగాను నాయకులుగాను వీరి లెంట్టికి చుట్టకమున జేరిన నాయకులను మహనీయులు మాత్రమే. వీరు మాత్రము చరింప వలెను నుట లజ్జాకరము. ఈవ్రతాచరణమున్న ఏమి ముప్పువాటియిహో యని కొందఱు భయపడుచున్నాను. ఈవ్రతమును సఫల కెక్కించిన ఏమి కొంచుమునుగలనో నని మరొకందఱు భయపడుచున్నాను. ఈతెగలో సింహపురివారు గూడజేరి యున్నాను. ఇది కేవల భీరుత్వముగాని వేరుగాను. దేశాభిమానమును గల్గియుండుటయు తమ దేశకృత్తులకు ప్రోత్సాహ మొనగుటయు వీరిని తదితరులకు భేదించుటయు రాజద్రోహములా? ఏనాడైనను చనప్రభువులు వారియూహములను సరింపుచుకొని, క్రాపులుజేసుకొన్నవిగాని, వారి యానియునుపుల ధరింపుచుకొని,

వృత్తిరంబంధముగ కేవల మింటిటనుండి విద్యార్థులకొనగలకు చుండవలయును. పోగనర్థులయందు గూడ విద్యార్థి క్షేమముగావలయును. విద్యార్థి స్వేచ్ఛవలెనుగ్రంథరహించి పనిచేయుచుండు నేనివయమునైన గాని యాతనికుపాధ్యాయుడునహో యపడును క్రినుగల మార్గమును సూచించుచుండ వలయును. ఈమును ఉద్దేశములతో వారు విద్యాభ్యాసమును నడపించినచో వారల స్వభావస్థితులకు ప్రతిభా విశేషములు వికసించును. కాని యిప్పుటికలె కొన్ని విషయములను విద్యార్థి యిష్టావ్యయములతో ప్రసక్తిలేక వైపర్యతి యాచరించి కూరిపోయినదిగాదు.

భారతీయులకు లనేషించియుండు సంపూర్ణావకాశ ప్రసాదనమునకు వైక వివరంపబడినవే గాక వ్యక్త గురు స్వభావమును విద్యార్థియందు నెలకొల్పు నైతికకార్యకక్షిణము గూడ నావశ్యకమై యున్నది. పాఠశాలయందు దేశభక్తిని గూర్చి సాగర్చించుచుండి, సుతజ్ఞానమును సర్వవిశోగ మొనర్చుచుండినట్లుండ విద్యార్థులకు నైతిక కార్యకాభివృద్ధులు కలుగ గలవు. వైగా సహజములు మున్నగునవి పాఠశాలల యందు వెలయవలయును. ఈ చర్యలన్నిటికలననువిద్యార్థులయందు సత్సాహమును శక్తియును కలుగగలవు. యువకులను చింతింపజేసి, ప్రపంచమును గూర్చి వారు తిరుతాత తెలుసులనలె నభిసానుపదక స్వేచ్ఛగల సభిసానులనుల నోరుండును. వర్తమానమున విద్యార్థుల యిష్టియందు క్షీణింపజేయు నాత్రత మున్నగునవి ననియును. “జీవయాత్రను సఫల మొనర్చుకొనుటకు మాకు సంపూర్ణావకాశముల నొనగవలయు” నను భారత యువకుల కోరికల ప్రోత్సాహము నెరిపితమగును?—వీటిన్ని ఒపినియును.

విద్యార్థులకు యెడ నభిమానము వదులుదనిగాని, స్వదేశవ్రతముల వాడుకోవద్దనిగాని చెప్పియుండిగా? ఏనాడైనను ఇందుకు అడ్డువచ్చుచున్నా? ఏమిలేకనే ఏల భయపడి భయపడవలయును. కీర్తికేళులైన భారత పితామహుండగు నాదాభాయి శాంజీగారి యాభిప్రాయముక్రింద ౧౯౦౬ సం॥ లో కలకత్తాలో జరిగిన అఖిల భారతదేశీయులసభలోగూడ నీ తీర్మానము నుపపాదించి యున్నాను. అఖిలభారతీయులును స్వరాజ్య మంత్రమును పఠింపుచు నేకగ్రీవముగ ఈ తీర్మానము కంగీకరించుట వల్లనై నా దీనిపవిత్రతను గ్రహించ బాలకున్నాను.

రెనిని పఠించియుండు భీరుత్వముల బాపుకొను టుత్తమము. స్వరాజ్యము కావలయునన్న ఏమి ముప్పువాటియిహో యను జిగురుగడచినవి. ముప్పుచెట్టున్న- కోటి భారతీయులును ఆబాలకృత్తులుగా స్వరాజ్య మంత్రమును జపించుకాలము వచ్చినది. ప్రభుత్వమువారు ఇది రాజద్రోహము కాదని తీర్మానించుచున్నాను. ప్రభుత్వసంబంధముగల స్వరాజ్యాందోళనే కాస్త్రబద్ధమని తీర్మానించినప్పుడు ఏసంబంధములే స్వదేశ వ్రతమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు నోక్యము బుచ్చుకొందునని తెలుసుట దెచ్చి.

నాయకులనుకొనువారే ఈ వ్రతముల నాచరించుట లేదే మనమేల యాచరింపవలెనని ఉదాహరణము వహించుట. నాయకులనుకొనువారు నిజమైన నాయకులుగాను. నాయకులు కాదనుకొనువారే నాయకులు గానవచ్చును. నాయకత్వము కార్యాచరణమును బట్టియుండును గాని పేరు పొనుగును బట్టి యుండదు. అట్టివారిని మనము నాయకులుగా జెప్పుకో తగదు. మన స్వయంకృతి వల్లనే మనము స్పష్టి రాక తెలుచువుకోభిగ్నమై మనచేతియందే యున్నది. మనవిశాసము మన చేతియందే యున్నది. మనసంకల్పమునుబట్టి యుత్తయించును. మన మొకపనికి తగవునున్నంత కాలముతగము. ఏనాడు తిగుడుమని మనము వ్యక్తముజేసి కార్యాచరణకు గడంగుదుమో ఆనాడేరగుదును.

స్వదేశవ్రతములను ముందుచుండు ఆచరించవలయును. మనలనుజూచియున్న దేశాభిమాననాయకులనుకొని బాజ్ఞతీయురు మహాశయులు చురకెక్కి చరింతురు. వారిపూర్వజ్ఞానమునకు పశ్చాత్తాపపడి కార్యకూరులై నిజమైన నాయకులై మనకు ముందంజగా నిలుతురు. స్వదేశవ్రతములకు ప్రభువరోవాసు స్వదేశవ్రతసూధారణ, అటువెనుక ఉడుపులయందును అహోరాత్రికము లందును విదేశీయుల పద్ధతిమీని చరింపవలెను. అన్నిటికిమించి స్వదేశమును ప్రేమించవలయును. మన స్వగు స్వదేశమునందే లీరము చేయవలెను. అప్పుడు వాస్తవమగు దేశాభిమాని కాగలడు. కొందఱు మార్పు ద్రోహులగు స్వాధీనులు తమకృత్రిమ కనుపులు నిండించు కొనుటకు దేశీయ పోదరులను మోసముజేసి వారి పవిత్రతాచరణములకు భంగము గలిగించి విచేతబట్టలను, స్వదేశబట్టలని క్రయించి పాపమున కొడిగట్టుచున్నాను. నెల్లారజ్జిగా బాల్లపూడి యందు స్వదేశీయులకు కొందఱు పక్షముల నేత సుని మొకటిని స్థాపించి నాణ్యులకు వస్త్రములను నేయుచున్నాను. నెల్లారు మొకట్రాయా నాయకుడు.

చర సు బ్రహ్మయ్యురగారికి లేఖ
వి. నెంబురిగి కొక దావాదారుని విరాళము
నాగపట్టణమునం దొకటి యుప్పుసర్పిధిని 12 వ గృహమునందున్న చే. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఇటుల చర. సుబ్రహ్మణ్యయ్యురగారికి లేఖ వ్రాసిరి.
పూజ్యులకు విరతి.

నేను తంజావూరు అడిమనలు మొసానకి సముగోర్పులో 106 1917 ఆమెలుగావా చేసేతిని. ప్రతివాది ఎన్. సాంబశి వయ్యురగాను. అతడు చున్నానకి తాలూకాలో గొప్ప మీరానీవారును.

నాసక్షయున వాదించుటకు కొందఱు ఖీజుక్రింద నేను నాన్సిడగతు రె లను యిచ్చెన నంటిని. ఆ ముక్తము చాల తక్కువగా నున్నందున ఆయన విరాగించెను. ఈనానా కలిచిన ఆ ఆయురు యాసాయలను వి. నెంబురిగి కియ్య సంతర్పించి గవ్యంతయు లేమిచే నేనే వాదించితిని.

వైవామగ్రహములను నానానా కలిచిని. కాన నే విద్యార్థులచిర ఆయురు యాసాయలను తనయొద్దకు పంపితిని. ఆయనను చదువనకును ప్రతి నెల 15 రు లేపి నేను శక్తికొలది భజముల పంపుటకు సంతర్పించితి. ఈసామ్యు చేసిన విషయము తాము వ్రాసుచు నీలేఖను న్యాయుడిగా ప్రతిక యందు ప్రకటింపగోరెదను.

వృత్తాంతములు

గృహదహము-ప్రాణ నష్టము:—ప్రాగ్జులు తగుల బడుట వలన చనిపోయిన నలుగురిని గూర్చి మరణ పరిశీలనము జరిగినది. దహన కారణము నిరూపింప బడలేదు.

వృత్తిపూర్తి:—తిరువాన్కూరు మహారాజుగారి వృత్తి పూర్తిగఁదర్శమున దర్బారు జరుగను మహారాజావారికి ప్ర గలు సన్మానపత్రమును సమర్పించెదరు.

కల్లికోట తాలూకా పేరునున్న గ్రామమునండి చోల ఆల్లగిరి ఆను వారిద్దరు కల్లికోట వైద్యశాలకు ధీనికొనిరాబడిరి. వీరి నిద్దరిని 2 క మాష్టావాదు క త్రితోబాదిచి గాయపరచెను. ఇద్దఱలో ఒకనికి స్పృహకము లేకుండెను. ఒకడు మాత్రము తెలివిగలిగి మాటలాడుచుండెను.

యుద్ధానంతరమున పరిశీతు లన్నిటిని స్థిరపఱచి క్రొత్త మార్పులను జేయుటకు పున్నర్యాజక వంశక్రిష్ణము నొక దానిని నియమించుటకు కావనన్ననల్లో ఒక చట్టము రెండవ సారి ప్రవేశపెట్టబడెను. దీనిని 92 రు ఆమోదించిరి. 80 నుండి అధిక్షేపించిరి. ఈ వంశక్రిష్ణమువారికి కేవలము సలహా నొసంగుటయే పని!

యుద్ధమువలన దొరతనము వారి వేతనము (గ్రాంటు) పనివాండ్ర గంభ్యయు తగ్గించబడినది. అక్కతన నూలుసర కుల పరిశ్రమ తీసివేసెను. 1916 నాటి క్రొత్తగ ఎట్టి యభి వృద్ధిని కలుగజేయుటకును పిలువకుండెను. 1916 (డిసెంబరు 7) 76700 వేళ్లమాదిని పండించిన తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు ఇంత ఎక్కువగా దూది పండియుండలేదు.

సిపాయిని యెదుర్కొనుట, మలబారు:—నలుగురు మాష్టావాండ్ర ఒకసిపాయిని యెదుర్కొని అతడు ఆతనిపను లను చక్కఁబెట్టుకొనకుండా అడ్డుపడిరి. అతడు వీరిపై చల బారు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద కేసుచేసెను. మొదటి ముగ్గురు మాష్టావాండ్రకు చెరి మూడ మాసముల కఠినశిక్షయు, నాల్గి వవానికి 200 రూ॥లు జూల్కానాయు విధించిరి.

బంగారపు కడియము బహుమతి:—పుల్లంగోడు రబ్బరుతోటయందు కొద్దికోజుల క్రితము దొంగతనము గావించి న దొంగలను బహుమతితో బట్టుకొని కఠినముగ శిక్షించిన కరువరాంకుండు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు సి. కణ్ణజముగారికి రబ్బరు తోట మేనేజరుగారు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారి అను మతిని బొంది 100 రూ॥పాయలు విలువగల బంగారపు కడి యమును బహుమతి గావించిరి.

ధనకునకు కఠినశిక్ష:—ఉత్తర మలబారునందు నిల్లం గిరి అడవియ గ్రామమున సి. కృష్ణుడు నందినారు అను అడిగిరి ధనికుడును చరితించుచును ఒక మోష్టాస్త్రి పాలము లోనికి పోయి కొన్ని ధాన్యపుకట్టల నెత్తుకొనిపోయిరి. ఆమె ను మేజిస్ట్రేటుగారు పట్ట కేసుచేయగ లేనందు మేజిస్ట్రేటుకును విరోధముగాను నతడూ లేకును విచారణచేయగూడదని ముద్దాయి పిటీషనుపెట్టగా మోక్షార్థుడూ రంగరింపలేదు. చివరకు ఆ కేసు ఆ మేజిస్ట్రేటుకులననే విచారింపబడినది. ఆ ధనికునకు 2 వారములు కఠినశిక్షయును రు 50 లు జూర్కానా యును విధింపబడినది. తక్కినవారి నందఱిని విడుదలచేసిరి.

దగా నేరము:—రంగూననుండి స్త్రీయ కలకత్తాకు రాగానే రంగూను అధికారులు దగా నేరమునకు పంపిన వా రంటు ప్రకారము పోలీసువారు డబ్బూరు. చుభాడో అనువా నిని పట్టుకొనిరి. అతనిని మేజిస్ట్రేటు నెదుటనంచగా బావీ నమీద కడలి రంగూను మేజిస్ట్రేటు నెదుట హాజరు కమ్మని అతె డాబ్బాపించెను.

సెంట్రలు హిందూకళాశాల-కాశీ:—ఆగ్రా కళా శాలనుండి ప్రాధానరు నాగుగారు కాశీనగరమునకువచ్చి సెంట్రలు హిందూకళాశాలయందు రసాయన శాస్త్ర ప్రధా నోపదేశక పదవియందు చేరిరి. వీరు ఎం. ఏ. పరిత్ నిచ్చిరి. లండన్ కెమిస్ట్రీ పాఠశాలయందు అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమునకు సభ్యులుగా చేరెయ్యన్నారు. స్వయంకృత పరి శోధనలకు ఎలియటు పతకమును బడసి జర్మను విశ్వవిద్యాలయమున విధానము నభ్యసించిరి.

ఈ నెల 4 తేదీన గుంటూరుజిల్లా, బాపట్లతాలూకా నరసాయపాలెం గ్రామమున శ్రీయుత కోన వేంకటరాయ శర్మగారి ప్రోత్సాహముచే “విద్యాసాగర” గ్రంథనిలయము అను పేరిట సెకండ్రంథాలయము నెలకొల్పబడినది.

హోమయూలు లీగు:—బాపట్లతాలూకా, నరసాయ పాలెం గ్రామమున ఈ నెల 21వ తేదీన శ్రీయుత చంద్రమూర్తి చిదంబరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద సెకబహిరంగ సమావేశము జరుపబడినది. అందు ఒక స్వరాజ్యసమితి కాఖ యేర్పాటుపడినది. దానికి కారమంచి వెంకటస్వామి గారు కార్యదర్శిగను, కామేశ్వరి కోటయ్యగారు ప్రెసిడెంటుగను ఏర్పాటుపడిరి. 25 గురు సభ్యులుగా నత్యుత్సాహముతో జేరిరి.

పాఠశాలలు:—కడపజిల్లా ప్రొద్దుటూరున క్రొత్తగ నేర్పరుపబడిన మ్యూనిసిపాలిటీ వారిచే 2 బాలర పాఠశాలలు ను, 2 బాలికాపాఠశాలలును ప్రోషింప బడుచున్నవి. 2 బాలికా పాఠశాలలయందున్న బాలికల సంఖ్య 2 బాలర పాఠశాలలోని బాలర సంఖ్యకంటెనుగూడ అధికముగ నున్నట్లు తెలియుచున్నది. బాలర సంఖ్య కంటె బాలికలసంఖ్య హెచ్చగుట ఆత్మాభ్యుము.

బెరలిజిల్లా యందు రామభద్రము అను నతడు కొన్ని కొన్ని పట్టణాలకు బోయి యుద్ధయమునకు చందాలిండి ని ప్రజలను కోరుచు తహశీలుదారుగారు తనకు ఆజ్ఞయిచ్చినని చెప్పి కొంతసామును కనూలుచేసెను. ఈ సంగతివినిన ఒక హెడ్డు కనిపేట్లు అతనిపై కేసుచేసినందున వానికి 4 నెలకల్ప రములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పనులు:—కల్లికోటయందు మూడు పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ల పద వులు కాల్సిలుగ నున్నవి. వాటికొరకు 140 మంది దరఖాస్తులను పంపిరి. అందునలుగురు పట్టపర్తి నిచ్చినవారు గలరు. 140 మంది దరఖాస్తుల దరఖాస్తులందఱి గురు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ను నియమించుటకు కల్లికోట కలెక్టరు కచేరీయందు కల్లం గోడు రాజా వాసుదేవరాజుగారును ఆర్. హెచ్. పి. చౌక్ గారును, ఎఫ్. బి. ఇ. వేమ్మ వి. సి. ఎస్. గారును, ఒక సంఘముగ నేర్పడిరి.

వివాహ సంబంధముగ కేసు:—బెజవాడ వాస్తవ్యు డును, ధనికుడు నగు ఒక బ్రాహ్మణుడు వివాహ మాడగోరి పెండ్లిమామైన మూడుమని మలబారు జిల్లా తిరువాలమాల అను గ్రామముననున్న తన స్నేహితుని కొకనికి వ్రాసెను. ఒక తెట్టివద్ద గొంతె ధనమును లంచముగ దీసికొని అతనికుమార్తెను బెజవాడ వాస్తవ్యుడను తన స్నేహితుడు నగు బ్రాహ్మ ణునికి తిరువాలమాల గ్రామమును వివాహము గావించెను. పెండ్లి మామరై బ్రాహ్మణ కన్యకాదని తెలిసిన పిదప పెండ్లి మామయడు పోలీయాచి మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద పెండ్లిమామరై తిండివైనను తన స్నేహితుని వైనను మరి ముగ్గురివైనను కేసు చేసెను. ఒక్కొక్కనికి రి మాసముల చొప్పున రి గురికిని కఠిన శిక్ష విధించబడినది.

మా॥ ఏ.ఎస్. కృష్ణారావుపంతులుగారు:—బొంబాయి లో జరుగుచున్న కాంగ్రెసు మాన్యువీగు సంయోగసభకు వెళ్లుటకు పంతులుగారు సర్వవిధముల ప్రయత్నించిరి గాని అనుభలంభ్యములకు సభ్యులరముల కలన ప్రయాణము సాగినది గాదు గాన వారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శుల కిట్లు తంతివా ర్త పంపిరి. “అనతిక్రమణీయము లగు కారణములవలన నేను బొంబాయి సభకు రాజాలమికి చింతిలచున్నాను. స్వరాజ్య ము- హోమయూలుకోరకు శాసనకృతికేముగాని పద్ధతిని ఆం దోళన మొనఁచుటకు అభ్యంతరకరముగ నిటీరల నవలంబింప బడిన నిష్పంధాసములు మున్నగు కఠినచర్యలను గూర్చి ఆ టే పించుటలో నేను మనఃపూర్వకముగ మీతో నేకీభవించు చున్నాను. మన ఆ టేపణను నూచించుచుటకును కఠినచర్య లను నివారించుటకును సమర్థమును ఆచరణానుకూలము నగు విధానము నేర్పరుపవలెనని నేను సంఘమువారిని కోరుచున్నా ను. కాంగ్రెసు లీగువారు వాంఛించిన సంస్కరణములు శిష్ట ముగ లభించుటకు కాంగ్రెసు హోమయూలు సంఘముల ద్వారా జరుపవలసిన పనులను సంఘములవారు నిర్ధారణచేయ వలెనని కోరెదను. భారతీయుల విన్నపములను ఆంగ్లదేశపు ప్రజలకు విన్నవించుటకు సమర్థులును జనరంజనులనుగు సభ్యు లుగల ప్రతినిధి సంఘమును తక్షణమే ఆంగ్లదేశమునకు పంప గోరెదను.

పరపతిసంఘములు:—రాజకీయ మతవిషయములలో సంబంధ ముండకూడదనిన ప్రముఖులగు వారు పరపతిసంఘ ములలో సభ్యులుగుట కవకాశ ముండదు. పరపతి సంఘములు రాజకీయమతి విషయములలో తీవ్రమగు పనిచేయుచున్నట్లే చటను వివచించుటలేదు. ప్రభుత్వోద్వోగిగులందరును పరపతి సంఘములకు వచ్చుటకును లెక్కలను పరిశీలించుటకును ఎట్టి అభ్యంతరమును కలిగింప బడలేదుగాని అదియొక మామూలగా కోరటకు ప్రమాణ మగుపదడు-ప్రాథమిక సంఘముల లెక్కలను తనిఖీచేసి నందులకు రుసుమును కోరుటకు తగినస్థితి బొంబాయి రాష్ట్రముననింకను కలుగలేదని దొరతనము వారికి తెలుటకు బొంబాయి రాష్ట్రమునందలి సహ కార సంఘముల ప్రతినిధులందరును సభ చేసి తీర్మానించిరి.

పార్సీలు, హోమయూలు:—బొంబాయిలో గత శుక్ర వారమురోజున కొంతమంది పార్సీలు రహస్యముగ ఒకచోట గూడి హోమయూలును గూర్చి చర్చించి, దానికి వ్యతిరేకమగు తమ ఆభిప్రాయములను ఒకరికొకరు తెలుపుకొనుచుండగ వారి ఆభిప్రాయములను విన్న ఒక హిందువుకు లోనికి జొరబడి వారినందరిని దుర్భాషలాడ నారంభించెను. అత డట్లు పిలువనిచే తమ మధ్యకువచ్చి తమ్ముడు దుర్భాషలాడు ట తగదని వారనిగ. ఇట్టి మాటలతో వారిరౌద్రము అధిక మయి తనచేతనున్న సోడా సీసాను వారిపై నాతుకు విసరి చేసెను. సీసాపగిలి దానిముక్కలు తగిలి వారిలో గొంతమం డికి గాయములు తగిలినందున వారు వైద్యశాలకు బోకులసిన చెప్పెను. వారిపై కేసుచేయబడినది. అతడు యుద్ధనిధికి 10 రూ॥ లు చందాయుచ్చు పద్ధతిని పార్సీలు కేసును- రద్దుపరచుకొని రని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక వ్రాసినది.

జి. వి. పి. రైల్వే సమైక్యతలు:—పేరెలు మాతుంగ కర్కాలయములవారు ఈ నెల 28వ తేదీన గూడ సమైక్యతలును మానలేదు. కూలీల కోరికలకు ఏజెంటు ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరము ప్రకటన ఫలకమున నతికింపబడినది. ప్రతులు పనివాండ్రకు పం చివెట్టిరి. 28వ తేదీ యుదయమున పనివాండ్రు యంత్రశాల యొద్దకేగిరి గాని పని ప్రారంభించలేదు పనిలోచేరి చురల వి జ్ఞప్తిని పంపుదని నూపర్చెంటు బోసరుగారు నుడిపిరి. మా కోరికలలో ముఖ్యమైనవాని సుసంగిన గాని మేము పనిలో చేరమని పనివాండ్రనిరి. పనివాండ్రకు చిల్లర సౌకర్యములు చేయబడినవి గాని ముఖ్యవిషయము పరిష్కరింపబడలేదు. పనివాండ్రందరికిని చిన్న పెద్ద తారతమ్యము లేకుండ భృతిని 100కి 10 రెట్లు హెచ్చింపవలెనని పనివాండ్రు కోరుచున్నారని పనివాండ్ర న్యాయవాది గిన్నాలాగారు చెప్పిరి

క్లిడరుగుమాస్తా వైసి కేసు:—మదరాసు హిందూ పర్యసెంటు ఘంతు అధికారులకుండి తనకు రావలసిన 80 రూ॥ లను రాబట్టుకొనునిమి త్తము జగన్నాథమునాయురు అనునతడు దావాచేయుటకు గత ఏప్రిలు నెల 2-వ తేదీన హైకోర్టునకు వచ్చుచుండెను. అతడు లాకా లేజనర్లకు వచ్చునప్పటికి శ్రీధర నాయకరు అనునతడు వచ్చి తాను తిరుమలానారి, (హైకోర్టు వకీలు)గారి గుమాస్తాననియు తా నాదావాను తనవకీలుగారిచే కోర్టునందు దాఖలుచేయించెద ననియు చెప్పి ఫిర్యాదిపద్ద నుండి దావాఖర్చుల నిమిత్తము 17 రూ॥ లను పుచ్చు కొని దావాదాఖలు చేయనందున జనన్నాథనాయకరు శ్రీధర నాయకరుపై దగాక్రిందకేసుచేసెను. దగాచెయ్యుదపు ఉద్దేశ ముతో సామ్యుతీసికొనినట్లు సాక్ష్యము లేనందునను, దావా గలుచునట్టి కాగితబలముగాని సాక్ష్యబలముగాని లేనందున నే నా దావాను దాఖలుచేయలేదనియు, తిరిగి సామ్యుత ఇచ్చి వేసెదననియు నతడు చెప్పినప్పడు ఆసామ్యుత ఫిర్యాదిపుచ్చు కొనుట కిష్టపడక దావా చేసి నాడనియు ముద్దాయి చెప్పినం దునను కేసు కొట్టివేయబడినది.

బెజవాడలో ప్లేగు.
బెజవాడ, జూలై 28:—రైలుస్టేషన్ వద్ద నున్న పం చముల గూడెములో ప్లేగువ్యాధి ప్రారంభించి నిన్న ఈ రో జున తొమ్మదిమందికి తగిలి ఏడుగురు మరణ మొందిరి. వీరులు వరంగల్ లో కూలిపనికి వెళ్లినట్లును అచట వీరికి వ్యాధి సోకి నట్లును తెలియుచున్నది. ఇబుకల్వెరు గారును చెరువుకో గారును డాక్టరుగారును ఈ వ్యాధిని నివారించుటకై సర్వ ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు.

ఒక మరణము:—గతలక్ష్యవారమున రంగూనురావులు సరస్సునందు మునిగిపోయిన వాటునకాగారి కళేబరము రంగూను పోలీసువారికి దొరకనది. తగినమర్యాదలతో సమాధి చేసిరి.

ఒక శ్రీ మరణము:—కలకత్తా గార్డెనరీచి రేపు కమిషనరు రైలు కమ్ములవద్ద ఒకదాని కొకటి కలపబడిన బండ్లను, ఒక విడిబండియు గలవు. అచ్చట ఒక శ్రీ రాక్షసి జాగ్రత్త యేరుకొనుచుండెను. ఇంజను ఒకటివచ్చి యీ బండ్లను గ్రుడ్డెను. వేరేయొకటి బండి నడవసాగెను. అచ్చటివారు ఆ శ్రీని లెమ్మని యెన్ని పర్యాయములు చెప్పినను అచటినుండి కదలనందున నడచుచుండిన రైలు బండికింద బడి మరణించెను.

విష్ఫురణుసాధకరండికరుగారిని చెన్న పురి రాష్ట్రమునుండి బహిష్కరించుట.—చెన్న పురి దొరతనము వారి యుత్తరపు కరండికరుగారికి చేరిన 48 గంటలలోపు కరండికరుగారు చెన్న పురి రాజధానిని విడచిపోవలెననియు ఆ రాజధానికి మరల రాగూడదు నివసంపగూడదు ఉండగూడదు అని ఇండియా డిఫెన్సురూల్స్ ప్రకారము చెన్న పురి దొరతనమువారు ఈ నెల 28 వ తేదీని ఉదకమండలమునుండి ఉత్తరువును ప్రకటించిరి.

ఒకడు మంటలో బడుట:—కొలంబోలో గత బుధ వారము నాడు విజ్ఞోరయా గార్లు కట్ట వద్ద పనికిరాని కాగితములను చేసి ప్రాంతిగుల బెట్టిరి. బాగ్ర త్రకొర కచట నుంచ బడిన వైదోరిస్ అను కూలివానికి మూర్ఛ వ్యాధి ఉండుటచే అతడు అమంటయందు పడెను. సహాయము చేయుట కచ్చట యెవరును లేకపోయిరి 1౦ నిమిషములకు కొందరు వచ్చి వాని దురవస్థను చూచిరి. వాని కాళ్లు కాలిపోయినవి. వానిని వైద్య కాలమందుంచిరి.

ఒడగట్టెక్కుట:—సుమారు ఒకవత్సము రోజుల క్రిందట మాన్డివులయందు ఒక బ్రిటిషు ఒడగట్టెక్కినదనియు, దానిని మరల నీటిలోనండి తీయుటకు కొలంబోనుండి 'లేడి ఇంచితేపు' అను ఒడను పంపిరియు ఇదివఱకు ప్రకటించ బడినది. గత బుధవారము నాడు 'లేడి ఇంచితేపు' ఒడ కొలంబుకు బోయి గత వారమున మాన్డివుల యందు గాలివానలు కలిగినందు వల్ల బ్రిటిషు ఒడభూర్యము కంటే నెక్కువగ గట్టెక్కిన దనియు, దానిని నీటిలోనికి యొడ్చుటకు వీలుకలగ లేదనియు చెప్పినందున మరియెండు ఒడలును పంపి బ్రిటిషు ఒడను నీటిలోనికి, యొడ్చుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

దగాచేయుట:—కలకత్తాలో గొప్పవర్తకులగు కాళీ మూరుడు, హరకీరలలు వారి సంతులము గల ఉత్తరములను జోతిన చంద్రశాస్త్రి అను 16 సంవత్సరముల కుఱ్ఱవాడు సంపాదించి వాటిని కనుపరచుచు అనేకమంది వర్తకుల వద్ద నుండి ధనమును పుచ్చుకొని వారిని మోసపరచుచుండెను. గత మంజవారము రోజున సోనబజారునందొక యంగడికి మామూలు ప్రకారము బోయి అంగడివానివద్దనుండి సొమ్మువీసికొనుచుండిన సమయమున అచ్చటనున్న కాకిరేవు సాహుకారి గారి గుమాస్తా అతనిని పట్టుకొని పోలీసువారికి బిప్పించెను. తేను విచారణయందున్నది.

దొంగతనము:—గత బుధవారమురోజున ప్రిన్ సెప్పు షిప్ పోలీసువారిచే ఇద్దరు మహమ్మదీయ బాలురు పట్టుపడిరి. వారికా పెట్టెను మోసుకుపోవుచుండుటబట్టి పోలీసు వారికి అనుమానము కలిగెను. వారికా పెట్టె వైకోర్టున కెదురుగ నుండిన మైదానముపై కొరకెనదనియు, అచ్చట ఒక కంబళి గుడ్డ గూడ గలదనియు వారు చెప్పిరి. వారు చెప్పిన ప్రకార మచ్చట కంబళిగుడ్డను పోలీసువారు చూచిరి. ఆ పెట్టెను ఎవరో యెచ్చటనుండియో యెత్తుకువచ్చి అందులోని వస్తువులను దీసికొని ఆ పెట్టెను అచ్చట వదిలివేసిరి. పోలీసువారు భావించి దానికొకట వాకలు చేయుచున్నారు.

పతానువాని మరణము, బొంబాయి:—లక్ష్యణ గోపాలు అను కూలివానికి అంబ్రోఖాన్ పీయల్ ఖాను అను పతానువాడు కొంతసొమ్ము వడ్డికి బదులుయిచ్చి గత నాను నెల 7 వ తేదీని లక్ష్యణగోపాలు యిండికిబోయి తన బదులు సొమ్మును యిచ్చివేయటం అడిగెను. అతడు సొమ్మునుయివ్వ నని చెప్పి యంత్రకాలం కూలిపని నిమిత్తము బోత్తుయిండ పతానువాడు చెయ్యిపట్టుకొని యాడుకుపోవుచుండెను. అప్పుడు తనజేబులోనున్న కత్తినిదీసి దానితో పతానువానిని లక్ష్యణగోపాలుడు బాడిచి ధవపించుకొని పారిపోయెను. పతానువాడు నెంటునే మరణించెను. లక్ష్యణగోపాలుడు పోలీసువారిచే బట్టబడెను. కేసునిశారణ జరుగుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుల సమావేశము:—ఈ నెల 31వ తేదీ సాయంకాలము 5½ గంటలకు వైద్యకళా కాలాభివృద్ధి కమిషను డాక్టరు వెంకట్రావు గారు ప్రధాని చికిత్సను గూర్చి ఒక ఉపన్యాసమును చేసివెదరు. కన్నులు (విజ్ఞానం. ఎం. ఎస్. గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

పారిపోయిన దొంగను కిరిగి పట్టుకొనుట:—తిరువళ్ళేణి పోలీసుస్టేషను కనిష్టేబులు, సుబ్రహ్మణ్యము, అన్నామలె అనువారిద్దరు కేసునిచారణ కాలములో ఖయి దునుండి యీ నెల 18-వ తేదీని పారిపోయిన మానవులు అను నతని తిరిగి గత శనివారమున పట్టుకొని ఖయిదునం దుంచిరి.

ఉపన్యాసము:—చెన్న పురి వైద్యకళాశాల సంఘమువారి ఆధ్వర్యక్రింద శేషటన్ రిసెర్చ్ ఎం. ఎం. డి. గారు కొన్నికొన్ని వైద్య విషయములగూర్చి యీ నెల 31 వ తేదీ సాయంకాలము ఉపన్యసించెదరు. లెఫ్టెనెంటు కన్నులు సి. దొనకన్ గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ:—ఈ నెల 26వ తేదీన జరిగిన తరు పుత్రికా వివాహ మహాసభమున ఆర్యవైశ్య మహాసభ విద్యార్థి నిధికి కలిపి సుబ్బయ్య పెట్టిగారు రు. ౨3.౨౦ లను విడచుటపాటి సుబ్బారావు పెట్టిగారు వారి పేరెల్లని వివాహసంక్షయమున రు. ౧౧.౨౦ లును మోసంగిరి.

చెన్న పురి పారిశుద్ధ్య సంఘము:—ఈ నెల 31 వ తేదీ సాయంకాలము 5½ గంటలకు రిపబ్లికన్ కళనందు సుబ్రహ్మణ్యము అయ్యరు (కానిటీస్ ఇన్ స్పెక్టరు) గారు ప్రాచీన పారిశుద్ధ్యమును గురించి ఉపన్యసించెదరు. డాక్టరు కృష్ణస్వామి అయ్యరు ఎం. డి. గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

గోవిందరాజులు పెట్టిగారి స్మారకపు చిహ్న నిధి:—క్రిష్టియన్ కళాశాలయందు గుప్తాధ్యాయులుగ నుండిన క్రిష్టియనులకు గోవిందరాజులు పెట్టిగారి విద్యాభ్యుదయ సౌక సభ యీ నెల 27వ తేదీ సాయంకాలమున జరుపబడెను. గోవిందరాజుల పెట్టిగారి స్మారకపు చిహ్నమును యేర్పరుటకు చందాలు జరుచేయుటకు సభయందు తీర్మానింప బడినది. ఆరక్షణనె 13-1-0౦ లు వసూలు అయినది.

చెన్న పురిలో నొక హత్య:—మహమ్మదు ఖాన్ సాయి అను కటికవా డొకడు గత శుక్రము రాత్రి చాకలి పేటనుండి బ్రాముబండియొక కత్తువైద్య ప్రధానస్థానము కఱకు వచ్చి అచ్చట బండికిని మహారాజానతోట రోడ్డువైక బోవుచున్నపుడు ముస్తాహుస్సేన్, మహబూబుహుస్సేన్ అనువార లిద్దరు కిస్తలతోగూడ నతనిపై బడి అతని నేల బడద్రోసిరి. మహబూబు హుస్సేన్ అనువారు కటికవాని పీపున తన కత్తితో బాడిచెను. గాయమునుండి రక్తము ప్రవహించుచున్నప్పటికి కటికవాడు మెల్లగ లేచి ఒక ఇండిపిథి అరుగుపైకి వెళ్లి అచ్చట బసండ్డెను. అచ్చటనుండి వానిని వైద్యకాలకు అతని వా రెవరో తీసుకొనిపోయిరి. మరునాటి దినము శనివారమురోజున ఆరక్షకువైద్యకాలయందు మరణించెను. ముస్తాహుస్సేన్ అనువాడు పోలీసువారిచే బట్టుకొనబడెను. కాని రెండవవాడు ఇంకను దొరకలేట్టు తెలియుచున్నది.

నేటి వాతావరణస్థితి:—చెన్న పురి తీరమునందును సింహళమునందును వాయుభారము సాధారణస్థితికి కొంచెము తక్కువగానున్నది. రాజధానిలో ఇతరభాగములందు వాయు భారమునంతగా మారులేదు. బంగాళాఖాతమున తుర్తర భాగమునందు అత్యల్పవాయుభార మేర్పడుచుండనటు కనబడుచున్నది. మలబారునందు మాత్రము వాయునితో పలుపలు తెరగుల నున్నవి. రాజధానిలో నితరభాగములందు వాయువు పట్టుమీరికగా వీచుచున్నది. కాని వాయువుయొక్క వేగము తగ్గినది. వేగపరుతీరమునందలి కల్లకోట, కావ్యానపురములం దీ యుపయోగము వాయువునందు చలనములేదు. రాజధాని దక్షిణాంశమునందు మాధ్యమోష్ణ మట్టుగా నున్నది. ఇతర భాగములం దధికముగానున్నది. కష్టాటకమునందు పగటి

యుష్ణము సాధారణముగ వైనను కొంచెము తక్కువగనయున నున్నది. కాని దక్షిణండులములం దధికముగా నున్నది. రాజధాని దక్షిణభాగమునందు రాత్రియుష్ణ మధికముగా నున్నది. నిన్నటి దినము కడపయందు 99½ డిగ్రీల (ఫా) కధిక ఉష్ణముండెను. నెల్లూరు, నాగపట్నం, తిరుచువాపల్లి, మధురలయం దు 9౮ నుండి 98½ డిగ్రీలవఱకు ఉష్ణముండెను. మచిలీ బందరు, గుంటూరు, చెన్న పురి, గూడలూరు, అనంతపురం, బద్వారి, కర్నూలు, వెల్లూరు, నేలం, పురుకోటలయందు 90 నుండి 94 డిగ్రీల యుష్ణముండెను. తక్కినవోట్ల 89 డిగ్రీలకు తక్కువ గనుండెను. కష్టాటకమునందు నవదత్తపుండలము లందును వాయువునందొక్క అల్పముగానున్నది. చాలవోట్ల మేఘములు తొలగిపోయినవి. కొన్నివోట్ల బట్టపగు మేఘములు గలవు పచ్చిమతీరమునందు నిశేషము మురిసిరి. మంగుళూరునందు 2½ అంగుళములు వర్షించెను. ఉత్తరభాగము లందును కష్టాటకమునందును అత్యల్పముగ వర్షించిరి. ఉత్తర భాగము లందు కష్టము కొంచెము కావచ్చును.

—:—:—
వ్యాయస్థాన వార్తలు.
—:—:—
లండన్ గండికనము.

అనంతపురముజిల్లా సాల్పు ఆర్ట్ కారి డిపార్టుమెంటు డెప్యూ గుమాస్తాయును, మరలెంక గుమాస్తాయును కలసిదొ రతమువారికి ఈడిగవాండు సారాయి దుకాణములు మొదలగువారు చెల్లించిన ద్రవ్యమును తమ స్వంతభర్తల వ్యయపరచి చిరాలను దిగిరి. మోదరాబాదునుండి పని వేళ్ళ కొనుటకు అనంతపురమునకుబోయిన బి. రంగారెడ్డిగారు గు మాస్తాల గొంగతనమునుబట్టి వారితై కేసుచేసిరి కొందరు సాక్షులు ముఖ్యమైన లెక్కలు వర్గముల తేనందున తేను ఆగస్టు 3౧ తేదీనాటికి వాయిదా వేయుబడెను.

దగాకేసు:—నెంకటాచలముపెట్టి అరు మారుపేరుగల వర్తకుడు నెంకటరాజుడునుండి చెన్న పట్టణమునకు వచ్చిన నవసయ్య అనువాని వద్దనుండి 500 రూపాయలగు పుచ్చు కొని ఆరవి కొక ఆర్యజాతికవ్యను వివాహముచేసెను. నవసయ్య నెంకటాచలముపెట్టిపై కేసుచేసినందున పెట్టిగారి మానముల కనకక్షము, 100 రూపాయల జూరూనాయును విధం పబడెను. నవసయ్యవద్దనుండి రూపాయలు పుచ్చుకొనినట్లు సాక్షులు తేనందున నవసయ్యకు రూపాయలు ఇప్పించ బడలేదు.

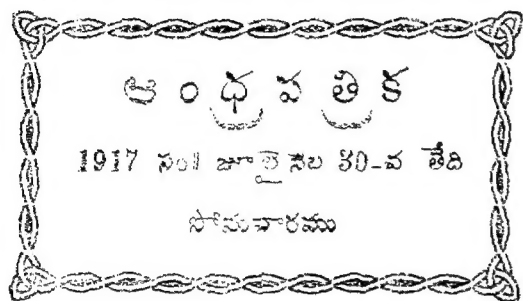
ఒక మరణము:—నాన్సెస్ తేదీ 19వ గంటలకు కొ మ్మెట్టి నాగభూషణంగారు విషజ్వరముచే నకాలమృత్యు వాత బడినది తెలిపినతేయుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నాము. ఈయన గత శ్రవణమున దేయ్య 13 సంల పాటుదేయ్య ను గుణములచే నలరారి యీరంగూనులో నాంగ్రలచే నుద్దేశంప బడిన ప్రతి సత్కార్యమునందు పాటించి యున్నాడు. ఆంగ్ర మహాజన సంఘమునకు కొంతకాలము కాన్యర్య ఆంధ్రమున జననాటక సభ్యుడు. ఆంధ్రవ్యాయామ సంఘ సభ్యుడు, అట్టి బాలుని మరణమునకు విచారించని యాంధ్రుడుండడు. ఈ యన మరణమునకు గాను వైసంఘములు 22వ తేదీన నగజరికి దుఖభరితులగు వారి కుటంటమునకు తమ తమ సాగు భూమిని తెలిపిరి. (ఒక గంగూను బలేఖరి)

మోదరాబాదు యుద్ధవిరాళము.

1. భూ యుద్ధమునకు జాను	
నెలఖరునరుకు ధనసహాయము	1,02,07,000
2. డిపో	15,00,000
3. ఇతర యుద్ధభక్తములు	3,00,000
మొత్తము	1,20,00,000
191౬ వ వర్షపు 100 కి రు 4-ల వడ్డీరుణమున	
కిచ్చిన మొత్తము	౧9,00,000
1917-వ వర్షపు ఋణమునకు	75,00,000
మొత్తము	1,14,00,000
మొట్ట మొత్తము	2,౩1,00,000,
మొదటి మొత్తము యుద్ధావసానము వరకు నెలకు 3 లక్షలవరకును నియోజనమున్నది. రెండవది, ఆంధ్రగూల సంహారమునకు ప్రజాముగారిచే నియోజనము 15 లక్షలు. ఈ సొమ్ము నియోజయే గాక లోయలటి నాకకు భగవదీయము చేయుటగూడ ప్రజాముగా దంగీకరించిరి. ఆ మొత్తము నిధానము చేయబడును.	

విషయానుక్రమణిక.

తెలంగాణ వర్ధంతి	2
జాతీయవిద్య, స్వదేశీత్రము	3
కృత్వాంతములు	4
స్థానికవాదాలు	5
ప్రధానవ్యాసము	
కలకత్తా సభ: సక్రమాందోళనము	6
వాదాలు వ్యాఖ్యలు	7
విరోధానుభవసంగ్రహము	
విదేశీతంత్రీవాదాలు	8-9-10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదాలు	11,12,13,14
అంగ్లోద్యమము	15

“భారతదేశము, ఆంగ్లాధిపత్యము “చిరప్రతిష్ఠిత గౌరవము పడము (Prestige) కలిగినదైచివో, నీచారి త్రమంత సుఖప్రదమై యుండెడిది! హిందూదేశము యీ పద సహాయముచే కాపాడుటలేదు. న్యాయమును సంస్థాపన ప్రతిష్ఠించుటచే హిందూదేశము మానవతయై యున్నది. ముఖ్యము సామెతుల యంగీకారమునై మా పరిపాలన యాధారపడి యుండును. ధృష్టమైన ఆశయములకు వ్యతిరేకము వారు న్యాయము కలుగజేయుచున్నది ప్రజలు గౌరవించుటచే, ప్రజాంగీకారమునకు మాత్రాధారము.” ముంజుగు గారు.

కలకత్తాసభ: సక్రమాందోళనము.

వంగరాష్ట్రపాలకుడగు రోనాల్డుపే ప్రభువుగారియొక్క మనముచే, వంగదేశీయుల మనఃశాంతి బలపడెను. హిందూదేశమును కలవరపరచుచున్న హిందూలు ఆందోళనము వంగదేశీయుల కడల్పలేదు. రోనాల్డుపే ప్రభువుగారు అందని మ్రానిపండ్ల కట్టులు సాచకుడని బోధించిన హితోపదేశము సయితము మృదువదముల గూర్చబడి, వంగదేశీయుల ప్రసన్నతను భంగపరచలేదు. అట్టి వంగదేశీయును కూడ కలవర పరచు నట్టి మారాలోచనా రహితముగు కార్యము జరిగింది. బెనెంటు, అరంజేలు, వాడియాగార్ల నిర్బంధ ప్రవాసముగూర్చి యసమ్మతిని చెల్పుటకు పౌరుల కోరికమీద పెరిపుగారిచే కలకత్తా పురమండరమున సభ జరుగుట కేర్పాటు గావించబడెను. నిర్బంధ ప్రవాసము విధించబడి నలువది మైదు దినము లయినది. అసమ్మతి చెల్లుటకు కిప్పు జరుగుచున్న సభచే, వెక్కువ కలవరము జరుగ బోవునది లేదు. అసలు లేనిదానికన్న, ఆలస్యముగ జరుగుట మైనను మంచిదే యను ధర్మము ననుసరించి కలకత్తాలో పౌరసభ కేర్పాటుజేసిరి. ఇంతవరకు వేనవేల సభలు ఆ సేతు హిమాచల పర్వత మనేక మారులు జరిగినవి. ప్రవాసశిక్ష విధించబడిన 12-వ తేదియందు దేశమందన్ని దిశలయందును యీనెలలోగూడ సభలు తొండోప తొండములుగ జరిగినవి. అందుచే, కలకత్తా సభ యందు అధికారులకు భీతిని పురిగొల్పవలసిన యంత మెవ్వరను లేదు. ఇదివరకు జరిగిన సభలకు మరియొక సభను గలుపుటయే, యీ సభా ఫలిత మయ్యెడిది. ఈ సభ క్రాంతాసాధికత్యము వహించునది సర్వసమీకరణముగాను; వీరు మితవాదులలో మితవాదులు. దొరతనమువారిచే సన్మానింపబడి సర్వ ఆను బిరుదము బొంది యుండిరి అట్టి బాధ్యత గల ప్రముఖుల సభాధికత్యము క్రింద న్యాయ విరుద్ధముగ ప్రసంగము జరుగునని యూహించుట కేమాత్రము యవకాశ ముండదు. చక్రవర్తి, దాను, ఛాంబీ, రసూలు, పాంచికారు జెనక్లి మొదలగు నాయకుల కీ సభ జరుగనియ మని దొరతనమువారి యుత్తరు వంపబడెను. దీని ఫలిత మేమయినది? ఇంతవరకు శాంతము వహించిన వంగదేశీయుల ప్రముఖులకు రోషము గలిగి నది. రాజకీయ విషయములలో వెనుకనుగు నైచి, హిందూయునకును స్వపరిపాలనమునకును విభేదముల గల్పించుచు, ఆంగ్లో హైందవుల యభి నందనములకు బాత్రమగుచున్న బెంగాలీ పత్రిక కీ చర్యవలన భాప్రాచేకము కలిగినది. “ఈ నిశ్చయము జ్ఞానలవమును సూచించుటయే గాక, దురదృష్ట వంతముగగూడ నున్నది. ఈనిశ్చయము సభా నిర్వాహకుల యుక్తాయుక్త వివేచన జ్ఞానమునకు అన్యాయము కలకత్తా నాపాదించు చున్నది. అందుచే, దీనిని సహించి యూరుకొనగూడ”దని బెంగాలీ పత్రిక ప్రాయుచున్నది. దొరతనమువారి యుత్తరువువలన, ఇంత రాష్ట్రములలో హిందూలు వాడుకును స్వపరిపాలనా వాదులకును జరిగిన సంయోగమే, వంగరాష్ట్రమున గూడ జరుగుట కిచ్చును. వాక్స్వాతంత్ర్యము, పత్రికా స్వాతంత్ర్యము నాగరిక దేశీయుల ప్రాథమిక స్వత్వములు. వీనికి భంగము కలిగించినచో, సక్రమాందోళన మంత మొందిరటులే ఎంచవచ్చును. విప్లవ కరుల యెడలను, సక్రమాందోళన పరుల యెడలను, వెక్కువవిధమున ప్రవర్తించుటచేత, సక్రమాందోళనా సాధకులకు ఆకాంక్షా మెక్కుడగుచున్నది. న్యాయసమ్మతముల అశాంతి నడచుటకు శత్రువులపై నుపయోగించు నుద్దేశించిన దేశరక్షక శాసనము నుపయోగించుటచే,

సక్రమాందోళనమున కవకాశము తగ్గినది. బెంగాలీపత్రిక కిప్పును జ్ఞానోదయమై యుండవచ్చును. ప్రస్తుత నిర్బంధములు హిందూలు విషయముగు నాందోళనము నిర్బంధించుటకు మాత్రమే యుపయోగింపబడునని మురిసిన బెంగాలీపత్రిక, సామాన్యసభలకు గూడ నిర్బంధముల నడ్డము పెట్టుటచే తన యూహల కాధారము లేదని యిప్పుడు తెలిసికొని యుండవచ్చును. దేశరక్షక శాసనప్రయోగ మునకు రోనాల్డుపే గారిని నిందించి లాభము లేదు. నిర్బంధముల నుపయోగించుట గాని నుపయోగింపకబోవుటగాని యాయన హస్తములలో నున్నటుల గాన్పించదు. రాష్ట్రపాలకు లందరిని నడిపించు సూత్రధారులు మరియొకరుండియుండవలెను. వీ రందరికీ విధానమునకు కట్టుబడి యున్నటుల గన్పించుచున్నది. మాంటాగూగారి విధానములో మార్పుగావించి, సక్రమాందోళనమున కవకాశ మొసగెదరా? లేక జనులలో నిరాశ ప్రజలము గావించెదరా? భావిపరిణామ మెటులుండునో యూహించ జాలము. ప్రస్తుతము, సక్రమాందోళనమునకు పరిమితి ప్రాప్తమయినది. ప్రజల కర్తవ్యమెవ్వయో యోచించుట కింతకన్న ముంచితిరుణములేదు. బొంబాయిలో జరుగు సంయుక్తసభాఫలితములకై నేత మెదురు జూచుచున్నది. నిరవరాధ సాత్విక నిరోధమే ప్రజలకు శరణ్యమను వాక్యములు బయలు వెడలినవి. గాంధీ గారి చారిత్రము సంస్కరింపబడుచున్నది. ప్రజల నష్టి మార్గమవలంబించ వలసిన స్థితికి గొంపోవక ప్రభుత్వకార్యదర్శిలగు మాంటాగూగారు వెంటనే విధానము మార్చి, ప్రజలలో సంతృప్తిని పురి గొల్పుట విధిక్రమము. ఆశలన్నియు మాంటాగూ గారి చర్యకై కేంద్రీకృతములు యున్నవి. చిరప్రతిష్ఠిత భారతమనుపదమును నిఘంటునుండి దీసివైవ గోదిన మాంటాగూగారు ప్రతిష్ఠాకొరకై ప్రాకులాకునని యూహించ నవకాశములేదు. సంస్కరణమునకును ప్రతిష్ఠకును సాబాధములేదు. సమయానుకూలముగు సంస్కరణములే సంతృప్తిగొలుపును. సమయముదాటిబోయిన, సంస్కరణ ప్రదానమునకు విలువగూడ తగ్గును. చారిత్ర ఈ పాతము నెల్లప్పుడును బోధించుచునే యున్నది. ఇందుకు ఐరిషు దేశచారిత్రమే నిదర్శనము దేశీయుల ప్రభుభక్తి తరుగలేదు. పాలక పాలితుల యన్యోన్య ప్రేమ భావము వెంపొందవలసిన ఈ తరుణమున, నిర్బంధ శాసనములచే, యిట్టి ప్రవృత్తికి భంగము కలిగించుట రాజనీతిగాదు. సంగ్రామవిజయమున కధికముగ బోధింపబడిన భారతీయులకు మాంటాగూగారు న్యాయ మొకగూర్చుని విశ్వసీపుచున్నారము. ఏమార్గమవలంబించవలదినను, కాలయాపన జేయుట సమజసము గాదని నివేదించుచున్నాము.

బొంబాయిలో జరిగిన సభలో, రాష్ట్రీయ సంఘములును, సుహృద్దీయ సంఘమువారును, నిరవరాధనిరోధమును జరుపుట యుక్తమాయను సంకమును గూర్చి, దేశీయమహాజన సభా కార్యదర్శులకు ఆరు వారములలోగా తెలియబలపవలయునని తీర్మానింపబడినది. కలకత్తా మహాసభను నిషేధించుటను గూర్చి దృఢముగు యసమ్మతి నా సభలో చెల్లుపబడినది. అందుచే మాంటాగూగారు తను సామర్థ్యము సీతరుణమున గనుబడిచి, యశాంతిని పెరుగుకుండ జేయుట ధర్మమని చెల్లుచున్నారము.

తెనాలి ప్రాధికారము ముగిసిపలు సంఘములు

ఈ రెండు సంఘములవారి 1916-17 స.వ. త్వరనివేదికములును వారిపై దొరతనపు వాదవిమర్శయును మా కార్యస్థానము జేరినవి.

తెనాలి మ్యూనిసిపలు సంఘమువారి కొన్ని సంఖ్య 16. ఇందులో 11 మంది సభ్యులు దొరతనమువారిచే నియమింపబడుదురు. 5 గురు మాత్రము ఎన్నికొనబడుదురు. ఏయేజుని సంఖ్యను యభివృద్ధి జూపుచున్న తెనాలివంటి పత్తనమున హెచ్చుజేసి, అధ్యక్షుని నన్నికొను నిధికారము వెంటనే ప్రసాదించుట యవసరము. స్వపరిపాలనమును వాంఛించుచున్న సిడినములలో స్థానిక స్వపరిపాలనమును ప్రజలకు సంపూర్ణ నొసగుట భావ్యము. తెనాలి మ్యూనిసిపలు సంఘ పరిపాలన యభివృద్ధిని జూపుచున్నది. 26 సభ లీ నత్పరమున జరిగినవి. ఒక్క సభయైనను నియమిత సంఖ్య రాక నిలుపుచేయబడలేదు. మ్యూనిసిపలు సభ్యులెక్కువ శ్రద్ధ వహించుచున్నారట కిది నిదర్శనము. ఆదాయము రూ 46,040-11-9 లును, వ్యయము రూ 55187-1-1 లుండెను. నిలువ రూ 10,693-11-0 లుండెను. ఖర్చులు చురుకుగ వసూలు జేయబడెను. టోల్సులో శేషము లేకుండ వసూలుగావించబడెను. బుద్ధిపూర్వకముగ దీనివేసినవి, రానిబాకీలు గలిపి 39 రూప్యములు మాత్రమే. ఖర్చులు వసూలుజేయుటలో నిష్పాదపద్ధతు లవలంబించక పోవుట, మ్యూనిసిపలు సంఘమునకు గౌరవముగ నున్నది. మురుగునీరు బయటకు పోవుట కింకను ఏర్పాటులు గావించలేదు. తెనాలి జంపనికాలువలో మురుగునీరు పెట్టుటకై ఎక్కిక్యుటివు యింజనీరుగారికి 1450 రూప్యము లొసగబడెను. ఇంకను యీ విషయము కార్యరూపము దాల్చలేదు. తెనాలి గ్రామమేగాక పట్టణములలో విశేష భాగమున మురికినీరు వెడలుటకు వసతి లేదు. ఇందుకు ధనవ్యయము గావించుటకు మ్యూనిసిపలు సంఘములకు ధనముండదు. దొరతనమువారి సాయము త్వరలో బడయుట కష్టము. ఇందుచేతనే స్థానిక స్వపరిపాలనము స్థానికమును గాక, స్వపరిపాలనయు గాక, త్రిశంకు స్వర్గమువలె నున్నది. మ్యూనిసిపలు హార్డులలో ప్రాథమిక పాఠశాలల నేకింటిని మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు భరింపుచున్నారు ఇందుకు 3070 రూప్యములు వ్యయమగుచున్నవి. ప్రారంభ విద్యా ప్రతిష్ఠాపన కుత్సాహము జూపుచున్న తెనాలి గ్రామములో నూతన మ్యూనిసిపలు చిట్ట మములు లోనికి వచ్చినప్పుడు నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్యయ ప్రతిష్ఠించెదరని గోరుచున్నారు. తెనాలిలో మ్యూనిసిపలు పాకీదొడ్లు 600 మాత్రమే యుండినటుల దెలియుచున్నది. ప్రజల ప్రోత్సాహపడి ఏటి సంఖ్య వృద్ధిజేసిన గాని, తెనాలిలో పారిశుధ్య మభివృద్ధి జెడదు. జనన మరణములు సమానసంఖ్య యుండుట విచిత్రముగ గాన్పించును. జననముల సంఖ్య 580, మరణముల సంఖ్య 580! మరణించిన వారిలో 94 మంది కలరావలన మృతి జెడదుల శోచనీయము. ఈ జాడ్యము అయిదుమాసములలో గ్రామములో వ్యాపించియుండినదట! పారిశుధ్య విషయ మెక్కుడు శ్రద్ధ వహించి త్రాగుటకు పరిశుభ్రమగు నీటిని సప్లయజేసిన గాని వ్యాధులు తగ్గవు. రోడ్లు మొత్తముమీద బాగున్నను, చైలునకుభోవు రోడ్లు బాగుకడలేదని తెలియుచున్నది. కలెక్టరుగారు ప్రాసినటుల, కాలువపై వంతెన వెడల్పుజేసిన గాని, ప్రేషనుగోడ్ల బాగుపడుటకు ఏలులేదు. ఇరుకువంతెనపై రోడ్లకు బాగుజేయుటకయి, కొంత రోడ్లను మూసివేచు

వలసి యుండును. అటులగావించుటకు స్థలము జాలదు బండ్లనునిలుపుస్థలమున వన్ను వసూలు జేయుటకయి నెల కేసు రూప్యముల జీతముగల బండ్లతోతును నియమించుటకు, మ్యూనిసిపలుసంఘమున కధికారములేక కలెక్టరుగారి శాంక్షను 12 మాసములకు బొందబడినదట! ఆ యుత్తరువును దొరతనమునా రంగీకరించినటుల తెలిపినారు. 7 రూప్యముల జీతముగల సేవకుని నియమించుటకు దొరతనమువారి యుత్తరువు యవసరమయినచో, యిక స్థానికస్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము నేతిరీతికాయను పోలియున్నదిగా! పురపరిపాలకాధ్యక్షులను, సభ్యులును యైకమత్యముతో బని చేసినటుల దెలియుచున్నది.

ప్రాధికారము మ్యూనిసిపలుసంఘ ప్రధమ నివేదికము వెలువడినది. ప్రధమసంవత్సర మగుటచే సభ్యులందరును దొరతనపువారిచే నియమింపబడిన వారే. అధ్యక్షుడు డిప్యూటీ కలెక్టరు గారే. కొత్త యగుటచే ఖన్నులుజనులు త్వరగనియ్యక పోవుటచే వారంట్లు బంజవలసివచ్చెను. పురమునకు ముగ్గురు పౌరులు 200 రూప్యముల ఖరీదుగల వాయుదీపముల నిచ్చుట ప్రశంసార్హము. 4 ప్రాథమిక పాఠశాలను సంఘము భరింపుచున్నది. అధ్యక్షులుగ అనుద్యోగుల నొకరిని నియమించుటకు దొరతనమునా రంగీకరించుట భావ్యముగనున్నది. ఏరికి గూడ నెన్నిక స్వాతంత్ర్యము త్వరలో నొసగుట యవసరమని దెలుపుచున్నాము.

బ్రిటీషువారి సంగ్రామ సాహాయ్యము.

సంగ్రామమునకు బ్రిటీషువారి సాహాయ్యమే ఎటుల ఆధారభూత మయినదియు ప్రధానమౌత్రియగు లాయశుజ్ఞుగారు కత్తికాధిపతులకు విశేష పరచి, సందేహముల నెడబాపిరి. సంగ్రామ మెన్ని వత్సరములు జరిగినను, సముద్రమును బ్రిటీషు నౌకాదళము రక్షించుటచే, రాకపోకలకు గాని సంగ్రామావసరములకు నొకదేశమునుండి వేరొక దేశమునకు యుద్ధసామగ్రిని, సైనికులను గొంపోవుటకుగాని యభ్యంతరములు లేక సంగ్రామ వ్యవహారములు సాగుచున్నవి. జలాంతర్గాముల యుద్ధవము తాత్కాలికముగ ఇబ్బందిగలిగించినను, సముద్రాధికారము బ్రిటీషువారిస్వాధీనమందేయున్నది. నౌకాదళముతో నిట్టికార్యభారమువహించుచున్నను 50లక్షల బ్రిటీషుసైనికులు యుద్ధములో పాగొనుచున్నారు. వీరు గాక నౌకాదళముతో 5 లక్షల సైనికులును, అధినివేత రాజ్యములనుండి పదిలక్షల సైనికులును యుద్ధము సలుపుచున్నారు. ఇరువది లక్షల టన్నుల బరువుగల వడవలను బ్రిటీషువారు మిత్రమండలివారి యుపయోగము కొర కాంత్ర పరచుచున్నారు. ఇప్పుడు గూడ పదిలక్షల మంది జనులు బాగ్గునులలో బనిచేసి, యుద్ధమునకు బూర్వము కన్న సత్యధికమగు బాగ్గును కంపుచున్నారు. బ్రిటనుదేశమున తయారయ్యెడి యుక్కులలో మూడవవంతు పరాసుదేశమునకు బంపబడుచున్నది. బ్రిటనులో దేశరక్షణకొరకై స్త్రీ పురుషులు సలువది లక్షలమంది పరిశ్రమ గావించుచున్నారు. వ్యవసాయ మభివృద్ధి గాంచుచున్నది. బ్రిటిదేశ ములనుండి ధాన్యము రానక్కర లేకయే, వ్యవసాయమువల్ల బ్రిటనుదేశము తన యక్కురలను గడపుకొనవచ్చును. సంగ్రామమున కిట్టి మహోపకార మొనర్చుచున్న ఇంగ్లండును సాధి కొడబడవలయునని, మేక్మెన్లగా రుపపాదించిన తీర్మానము కామచ్చ సభలో త్రొసివేయుటలో విఫలమయియు లేదు. ప్రజలలో సాధిచేరు జెప్పగనే విముఖుల జూపి, శాంతివాదులపై తిరుగుబాటు జూపుచున్నారు. ఇందుచే ప్రజలలోని

సంగ్రామోత్సాహము వెల్లిడియగుచున్నది. ఆంగ్లేయుల పట్టుదలయే విజయమునకు సాధనమని, వ్యక్తమగుచున్నది.

యాత్రాస్థానములు: పారిశుధ్యము

యాత్రాస్థలములగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన సంఘపు నివేదికముపై మదరాసు దొరతనమువారు ఉత్తరవుల బ్రచురించినారు. ఈ సంఘమువారు రైల్వేలలో జనుల వసతిని గూర్చియు, టికెట్లనిచ్చుపద్ధతినిగూర్చియు, నీటిసప్లయ మొదలగు ననేక విషయముల గూర్చి నివేదించిన సలహాలపై హిందూదేశ ప్రభుత్వమునా రభిప్రాయ మొసగువరకు చర్య దీక్షింపబడదు. ఈ లోపుగ రైల్వేబండ్లలో పరిశుభ్రతను సమకూర్చుటకు రెండుమూడు సలహాలను వెంటనే యమలులో బెట్టుట యవసరమని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు దలచుచున్నారు. మూడవ తరగతి బండ్లలోని పాకీదొడ్లను పరిశుభ్రపరచుటకు, యిద్దరు మనుష్యులు శుభ్రద్రావకము దీసికొని అపుడపుడు చల్లుచు దుగ్గంధమును బోగొట్టుట యవసరమనియు, వీరు రైలులో ప్రయాణము జేయుచుండవలయుననియు దొరతనమువారు గోరుచున్నారు. రైలులో నీటిసప్లయ విషయమై, పెద్దపేషనులలో నీరును అపుడపుడు వైద్యులుపరీక్ష జేయుటచే, కలరా మొదలగు నింటువ్యాధులుజనింపకుండ నాటంకపరుపవచ్చునని దొరతనమువారి యభిప్రాయము. ప్రతి వత్సరము ఎంతమంది రైలులో ప్రయాణముజేయుదురో సివిలుఅధికారులు ముందు తెలియబరచినయెడల, రైల్వేవారు అందుకుతగిన యేర్పాటులుగావించుటకు ఏలగును. ఆట్టియేర్పాటులు గావించ దొరతనమువారి యభిప్రాయము. యాత్రాస్థానములలో గావించవలసిన వైద్య, పారిశుధ్యపు తేర్పాటుల గూర్చి దొరతనమునా రభిప్రాయము దొసగిన నియమములను పుస్తకరూపమున ప్రచురింపవలయునని దొరతనమువారి యభిప్రాయము. యాత్రాస్థాన సంఘములవారు నీటిసప్లయ, వైద్యపు తేర్పాటులు, పారిశుధ్యపు తేర్పాటుల గూర్చి యొసగిన సలహాలను స్థానిక సభలవారిప్పటినుండియు సాధ్యమగునంతవర కవలంబించ దొరతనమువారు గోరుచున్నారు.

నివేషపు టుత్తరువు

విష్ణురఘునాథ కరండికరు అను వారు సతారాకాపురములు, వీరు మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణులు. న్యూఇండియా ఆఫీసులో పనిజేయుచున్నారు. వీరిని దేశరక్షక శాసనముక్తిద చెన్నపురి రాజధానినుండి యుత్తర వదిసిన రెండు దినములలోగా వెడలిపోవలయునని, దొరతనపువారి కార్యదర్శి యగులయ్యల డేవిసుసనుగారు 28-వ తేదీ గల దొరతనపు టుత్తరువు బంపిరి. ఇట్టియుత్తరువులు సామాన్య మగుటచే నాశ్చర్యము కలిగించుట లేదు. ఇంక నేమి రానున్నదో తెలియదు.

జూలై 29వ తేదీన ఉదయము 4-35 గంటలకు పొగ బండ్ల ముందుకు వెళుకకు త్రోయు గంగత్రమును రాక్షసిబాగ్గుతో నింపబడిన యియ్యో పొగబండియు ఆద్రాగోమా నెన్నవ దగ్గర దీక్షింపబడి. ఇనుపపట్టాలన్నియు బాగ్గుతో నిండిపోయి దానిని కప్పజేసినవి. బాగ్గుంతయు కప్పమాయెను. 12 గంటలలో యినుపపట్టాలను పొగబండ్లు పోవుటకు వీలుగ జేయబడును. ఎవరికిని గాయములు తగులలేదు. ప్రయాణికులకు నేరుబండ్లలోకి మాన్యపరిచియుండెను.

1, 2, 0-8-0 రూపాయనోట్లను రియారుజేసి ఇండియా కంపుటకు కొంచెము కాలము పట్టుననియు ఆక్రమణ కొన్ని నెలలవరకు మనకు ఈవిన్న నోట్లు మనదేశమునకు పంపించవని పలుసారు ప్రతిక ప్రాయమన్నది.

విరోధామహాసంగమము

హైదరాబాద్ తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చుట

జిల్లా ముల పర్లా య న ము నకు ప్రభువు ప్రయత్నము

రష్యా విషమస్థితి—ప్రభుత్వ పునర్నిర్మాణము

తెగ్గనను చెరసాలనివట్ట—సరిహద్దులను మూసివేయుట

యుద్ధమున ప్రతిఘటన ప్రబల ప్రయత్నము

పాకిస్తాన్ ప్రధానమంత్రిగారి యపన్యాసము.

(రైతురు పజన్సి.)

ఇంగ్లండు

శత్రువుల ప్రలోభనము.

లండన్, జూలై 25:—సెన్సిటెవ్వులను ప్రత్యేకముగ సంఘటింపజేసినదని ఆస్ట్రియావారు ప్రలోభము గావించుచు న్నారను యుద్ధము వాస్తవముగాని డిల్లాసుగా రక్షణ ఆ యుద్ధి కేవల మనశ్శయని రాబట్ట నిశ్చయ ప్రభువుగారు కామన్వెన్సులో నుడిచిరి. మిత్రమండలివారు సెన్సిటెవ్వులను విడనాడరా యని యడిగిరి. యుద్ధము బాల్కన్సులోనే ముగి యుననియు చిన్న రాష్ట్రములవారిని విడనాడినచో ఆవస్థి యు శత్రువులచే నశింపజేయ బడుననియు అట్లు విస్తృతముల ఆన్యాయవనియు ప్రస్తావించిరి. సెన్సిటెవ్వులను మన మెప్పుడు విడనాడ దలచుకొనలేదు. ఇందంతయు కేవలము గాలికలయ గాని వాస్తవము గాదనిరి. సెన్సిటెవ్వుల పూర్వముగ స్వాతంత్ర్యమును ప్రాప్త్యు నెక్స్పెక్టేషన్లు కలుగజేయలేనని ప్రతిన బూనితిమి. అట్టిది సమకాలమున ముద్రమును వదలుటలేదు.

జర్మనులైన్సుల నాశనము.

నో ఎక్స్పెక్టేషన్లుగారి ప్రసంగము.

లండన్, జూలై 25:—కేంద్రీయీ నాపక్వతయచు నో. ఎక్స్పెక్టేషన్లు గాల్గొనిరి:—రెయిల్వే యుద్ధాగ్రులవలన యుద్ధమున కలవడిన సహాయము పొందదనియున్నది. గతించిన వసంతకాలమున నుండియు జర్మనీదేశపు సైనికులము ప్రజలను కొనిన దానికంటె యధికముగ నశించుచున్నది. జర్మను సైనికులకాశీ ప్రతికాది శితులగుంట్లునున్నవి. స్వాతంత్ర్యమును బట్టిచునైన్సు కాకాబలులును విశ్వసనీయులనినొక్క చెప్ప గలను. ఈ రెండంగముల యందును ప్రజలు విజయవిశ్వాసము నాధారపఱచి యున్నారని నా నమృతము. నాకాశీయు లేత రున నడుపబడు చున్నచో నేను జూచుచుండుటలేదు. కాని వాటి యాకాశీయుల సమకాలమున ప్రభుత్వవై యుండిన.

ఇంగ్లాండుదేశమున శాంతివాదుల సమావేశము.

భగ్ను పరచబడుట.

లండన్ జూలై 25:—బ్రిటన్లకు కాంతివాది పని వాంఛు ప్రైవేటు ప్రతినిధి సంఘముల కేర్పరచెను. పోలీసుకావ్ర దేశములు కేంద్రీయీయందు మొన్నటి కేరివాక్యమున నభివ్యక్త ప బడెను. విశేషముగ కలకత్తాలో సభలు సమావేశమైనవి. లండన్ నగరమున సెట్టి సభయొకటి జరుగుచుండ జేశభర్తయు కొందరు ప్రతినిధులు కొందరున్నారు) నభివ్యక్తములకు పోయి, సభాసాపివేయుటకై గందరగోళ మొనర్చిరి. కిట్టియు పగుల గొట్టబడెను. సిక్కువల పగులగొట్టి, కథలోనికి బలప్రవాహ ములంపబడెను. పిర్మట్ల దేశభక్త లొక సభను గావించి, ప్రతినిధుల సంఘముల నాతీయ సమల బాడిరి. ప్రతినిధులు సభాభవమును విడిచిపోవుచుండ, విశ్వాస జేలయండిన జన సమాహము వారివైబడెను. రుద్ధులండి దావలసిన నలుగురు ప్రతినిధుల కింగ్లాండునకురాక, నేను నగరముకు పోయిరి. న్యూకాసిలులో నెరిగి నభివ్యక్తము న్యుత్పన్నగుట్టిరి. లెగిగను, నమ్యా పరచుచున్నవకు సంతకమును దెలుపుచు నిట నొక తీర్మాన మొనరి పుడెను.

నూలుపరిశ్రమ

లండన్, జూలై 28:—వడికడు యంత్రములను తగ్గించుటకు నూలుపారిశ్రామిక వర్తక సంఘమువారు నిశ్చయించు కొనిరి. 100 టికి 60 చొ॥ న యంత్రములలో కడుళ్లను ఉపయోగించవలెనని ముందు ప్రకటించబడునని ప్రజలను కొనుచున్నారు. లంకామైదులో ఆనేకచోట్ల 100 టికి 80 కుదుళ్లు పనిచేయుటచే 100 టికి 20 చొ॥ న తగ్గించబడును.

వెస్టుకాన్ట్రీ ప్రజాప్రతినిధిగ మాంపేగుగారు నిరాశ్చేషణ ఎన్నుకొనబడిరి. ఇంకొక రెవెన్యూ వీరికి పోటీగ ప్రయత్నించలేదు.

బ్రిటిషు జలాంతర్గామి.

జర్మను పొగయోడను బట్టుకొనుట.

లండన్, జూలై 29:—నావికాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. శుక్రవారము నాడు ఉత్తర సముద్రములో నొక బ్రిటిషు జలాంతర్గామి “బలేవియరు నెండ”ను జర్మను పొగయోడను బట్టుకొనియెను. ఆ యోడలో నుండువారు దాని విడచివెట్టిరి. విజయము దానివిడిచేరి దానిబట్టుకొన నెంచిరి. కాని ఫిరంగుల గాల్పుటవలన గలిగిన వ్యయవలన నది మునిగిపోయెను.

ప్రాస్తు

మిత్రమండలివారి యుద్ధపద్ధతులు

మిత్రమండలి వారితో పోరి వారి కష్టసుఖములను మా విగ్రహించుకొనుచుంటిమి. ముఖ్యముగ సెర్వెయా విషయమున మేము పట్టుదలతో పోరుచుంటిమి. (2) కాశ్మీరమున సంధిచే కూరుకురకు సమర మొనర్చుచునే యుండుము (3) జర్మనుల సంగ్రామ దౌర్జన్యమును నిరూపించవలెను.

జర్మనుల అంతర్గామి యొకటి మెట్టబడుట.

సిక్కిం బంధింపబడిరి.

పాకిస్తాన్, జూలై 27:—కర్తలేఖ పడచురగ జర్మనుల అంతర్గామికి గట్టెక్కును. అంతర్గామి సిక్కింవంతయు క్రిందకుదిగిరి. వీరు తమనాకను తగులబెట్టిరి. పెట్రోలు ఘర్షణలను గూడ నాశ మొనర్చిన పిదప వీరు బండికృతులుగ జేయబడిరి.

శత్రువులు నష్టముల పాలగుట

లండన్, జూలై 27:—జనరలు హేగుగారు నేటి మధ్యాహ్నము ఇట్లు ప్రకటించిరి:—బాబాస్నీ పట్టి చుట్టు ప్రక్కల జరిగిన యుద్ధముందు వార్షి టెకుట వైద్యుల శత్రువులను గ్రామమునుండి పడలగొట్టితిమి. నేటియుద్ధము శత్రువులు మరల ప్రతియుద్ధముల సొనిచ్చిరి. మేము గ్రామమును విడనాడితిమి. బాబాస్నీ వైద్యులను వైద్యులకు వా యవ్యయము మాంపే చుట్టుప్రక్కల రాత్రికాలముందు మేము జయవంతముగ దాడినట్టితిమి. గౌలికకోర్పుకు అగ్నియముగ నిచ్చితి యుద్ధమును జర్మనులగూడి సులప వారితో తలపడి తీవ్రముగ సమరమొనర్చి శత్రువులకు గొప్ప నష్టములను కలిగించితిమి.

హార్మి బెనుదగ్గర జర్మనులొడిపోవుట

లండన్, జూలై 27:—పరానువారు మధ్యాహ్నము లిట్లు ప్రకటించిరి.—హార్మి బెనుకు తూర్పునుండి లాబోవెల్లికి దక్షిణముగ జర్మనులు 25 వ తేదీని క్రొత్తపటాలమును సాయము గొని పోరిరి. ఫలితములు స్వల్పముగ నుండుటజూడ పరాజయము ఎక్కువగనుండునని తోచుచున్నది. తీవ్రముగ ఫిరంగులను ప్రేల్చి మారకొవిలియన్సుకు వైద్యులనున్న కొండ ప్రాంతము లందు జర్మనులు రి మారులు తలపడిరి. కాని మాశత్రుత్వ బాల్కుల బరపి వారి ముట్టడులను చల్లార్చితిమి.

దోపిడుగు; ఫిరంగిదళముల తీవ్రత.

లండన్, జూలై 29:—నేటిసాయంకాలము సర్ డగ్లసు హేగుగారి వద్దనుండి యిటులతంతి వచ్చుచున్నది. ఆర్మెంటియన్సునకు దక్షిణమున మేము నిన్నటిసాయంకాలమున నొకదాడి సలిపితి మి. ఊవ్ వేర్లికి తూర్పున శత్రువులు యుద్ధముచేయ నుంకింప వారిని తరిమి వైచితిమి. ఈ ప్ర గు న కుత్తరమున ఆర్మెంటిరిసు సమీపమునందు, నియోపోల్ ప్రధానస్థలములందును శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగి యుద్ధము సొనరించిరి.

బ్రిటిషురంగమున దారుణముగు పోరుఫలుపుట.

లండన్, జూలై 27:—ప్రధాన కారాలయము వద్దనున్న రైటరుగారి విలేఖకుడిటుల తంతి నిచ్చుచున్నాడు. ఈవారము ఎండవేడిమి తీవ్రముగనున్నది. ఫిరంగియుద్ధము గూడ తీవ్రముగనున్నది. పరిశీలనాకార్యపరతంత్ర నిరంతరము జరుగుచున్నది. స్థానిక యుద్ధములు బహువధగా నున్నవి. ఆర్మెంటియర్సున కుత్తరమునను, లెస్సుసమీపమునను, మా భయంకర శత్రుత్వ ఘోషము శత్రువులకు విశేషోపద్రవము గలిగించుచు ననేక సైనికుల నేలగుల్చెను. వాయు వలనము గానును విడుచుట కనుకూలముగ నున్నది. అందువలన మా కు పరిపూర్ణభావము గలిగెను. ఆర్థ రా త్రమున గూడ ఫిరంగులు గాల్పుబడుచునే యుండెను. కాని చాల మందముగనుండెను. నేకునసరికి మరల శత్రుత్వ నిదము భయంకరముగ పాచ్చింపబడెను. అపూర్వవృద్ధు శత్రులు మా వెకు కటి కందకముల నెదిరించుచు వచ్చిరి. కాని మా ఫిరంగి ప్రదేశములవద్ద మాత్రము వారు చేసిన యుద్ధ మన్నిరకములగు ఉన్నది. అచట విశేష కాలమునరకు యుద్ధము కటిక చీకటి లోనే నడుపబడెను. మా ప్రతియుద్ధ ఫిరంగి దళములు చాల విజయవంతముగ పనిచేసినవి. ఆనేకఫిరంగి గోతుల విూద సమముగ తుపాకుల గాల్పితిమి. మందుగుండు సామగ్రికొట్టు లనేకము భస్మము చేయబడెను. ఇరుకత్తుల పవాలిదళములను దోపిడిదాడులలో చాలమరువుగ పనిచేసి నవి. జర్మనులు తమ కిప్తములేని పలునిధములగు యుద్ధవిధానముల ప్రయోగించుటజూడ ఎదుటి కక్షవా రెటుల పూర్వముల నేర్పరుచు చున్నదియు తెలిసికొనవలయు నని వారు మిక్కిలి యాతురపడుచున్నారని విశదమగుచున్నది.

లయిసీను శిఖరముమీది యుద్ధము.

లండన్, జూలై 29:—పరానువారిటుల ప్రకటించుచున్నారు. రాత్రి భయంకరమగు ముట్టడి జరిగెను. అదికాక శత్రువులనేక నవీనప్రయత్నములగూడ సొనరించిరి. అందు బ్రెయియకై రెయోనాయి ఛెన్రీన్ శిఖరమునను, హార్మి బెను మాన్యమెంటు దిశను ఒనర్చిన ప్రయత్నముల ముఖ్యములు. అన్ని పదాతిదళ యుద్ధములను పూర్వముగ నోడింపబడెను. శత్రువులకు విశేషనష్టములు గలిగెను.

తీవ్రముగు విమానయుద్ధములు.

ఆంగ్ల వైమానికుల యసర్వశ విజయములు.

లండన్, జూలై 29:—మారంగమున ననేకప్రదేశముల యంగు ఫిరంగులు కాల్పుబడినవి. అందు లిసునరి కుత్తరమున జరిగిన ఫిరంగులయుద్ధము గమనింప దగియున్నది. నిన్నటి దినమున విమానయుద్ధ మతితీవ్రముగ నుండి సమరము మావైమానికుల కనుకూలముగ నుండెను. విమానము లిట్లుజయప్రదముగ శత్రువుల సెద్యుచుండినందున మాఫిరంగి దళములు గూడ శత్రుమారణ మొనర్చినవి. ఇయాపటములనే కములుగ దీయబడినవి. శత్రువిమానస్థానము వారిగొట్టివై మా వైమానికులు బాంబులవేసిరి. జర్మనువిమానములు 15 పగిలి, 16 నేలగులిగి. మా విమానములలో మూడు గానవచ్చుట లేదని ఆంగ్లయులు ప్రకటించిరి.

ఆంగ్ల రాజ్యపు కృత్యములు

లాయకుబాద్మి గారి ప్రసంగము

సాకాశివృద్ధి

మేము జూలై 29:—పుత్రికాసంపాదకుల సభయందు ప్రధానమంత్రి లాయకుబాద్మి గారిట్లు చెప్పిరి:—మిత్రమండలి వారి సభాపర్యవసానములు చాల సంతృప్తికరముగ నుండి, తన్మూలమున త్వరలో శ్రేయ మొనగూడునని ఘోషించుచున్నది. సాకాదశములోని 5 లక్షల, ఆధినివేశముల నుండి వచ్చిన 10 లక్షల వైనికులు గాక 50లక్షల ఆంగ్లవైన్యములు సమరమొనర్చుచున్నవి. ప్రపంచమున కంతకును ఆంగ్లేయుల వర్తకశాకాదశము చాల ప్రాముఖ్యమైనది. వర్తకమునకు భంగము కలుగకుండ, నాంగ్ల రాజ్యము అపారముగ సేవలగుచున్నది. ఇదిగాక వర్తమానమున ఆంగ్లేయులనగు సుమారు 20 లక్షల టన్నుల స్త్రీమట్ల మిత్రమండలివారి సేవనిమిత్త మొనగబడుచున్నవి. ఆంగ్ల రాజ్యమున గనుల త్రవ్వట యాగిపోలేదు. పదిలక్షల మంది బొగ్గుగనులలో పనిచేయుచున్నారు. యుద్ధమునకు పూర్వమున కన్న నిపుడే పరాసుదేశమున కధికముగ బొగ్గు ఎగుమతి చేయబడుచున్నది. బ్రిటను రాజ్యమునందు లభ్యమైన ఉక్కులో సుమారు మూడవపాలు, బాతీయ రత్నణకార్యములకై పరాసుదేశమున కంపబడుచున్నది. ఆంగ్లేయుల ప్రాముఖ్యమును జర్మనీదేశము గ్రహించినదై, తన యంతగ్రాముల సహాయమున జయమందగలనని యాదేశ మూహించి యుండెను. ఏప్రిలు మాసమున ఆంగ్ల దేశపు స్త్రీమట్ల విశేషముగ నప్తమైనవి. మెయి, జూను, జూలై మాసముల యందు పగటిపూట దీగముగనుండునుగాన తాము పాడువగల మనుషుడి యానతో శత్రువులు నిండియుండిరిగాని సాకానష్టము చాలవరకు తగ్గినది. దినప్రమాణము తగ్గినకొలది సౌకల్య కపాయము మరలతీ జేసింది. నష్టముల సంఖ్య చాలవరకు తగ్గిపోవును. యుద్ధవికరములను గొనిపోవుట కమెరికనులు ఏర్పాటుల మొనర్చి సహాయపడినందుల కాదేశపు సాకాదశము సంతయు కొనియాడవలసియున్నది. ఆంగ్లేయులు తల పెట్టిన సాకానిర్మాణ కార్యక్రమమునకు మరుగటి సంవత్సరమునకు 40 లక్షల టన్నుల స్త్రీమట్ల తయారుకాగలవు. యుద్ధమునకు పూర్వమున 20 లక్షల టన్నుల స్త్రీమట్లకంటె ఎధికముగ నెన్నడును నిర్మించియుండలేదు. సాకా నిర్మాణకాలము వృద్ధిమైనది. బాతీయ రత్నణ మున్నగు కార్యములకై ఆంగ్లదేశమున స్త్రీపురుషులు 50 లక్షలమంది పనిచేయుచున్నారు. వ్యవసాయశాస్త్ర ఆంగ్లదేశమును స్వహేమణ సమర్థ మొనర్చుటకు చేయవలసినదంతయు జేయబడినది. ఆంగ్లదేశమున కాహారపదార్థములు చేరకపోవడే తన్మూలమున విజయనంద జర్మనుల కింక నవకాశములేదు. వైయంశ మంతయు పొగడవగియుండి అంతగ్రామిక యుద్ధమును మార్చు నొందించినది. ప్రపంచపు భావిస్థితి, ఆంగ్ల పరాసుదేశము తేజీధరించి కార్యముల నడుపుచుండుట వై సాధారణమయ్యెను.

హిందూనుబద్ధపన్నాగములు.

లండను, జూలై 28:—పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయము వద్దకున్న ఆమెరికా విలేఖన డిబుల. వ్రాయుచున్నాడు. ఫిల్లిపూర్వము వాన హిందూనుబద్ధపన్నాగము పన్నిన పన్నుగడల గ్రహించుటలో పరాసు వైనికాధికారు తెలియుకులేలయగ నున్నారు. స్వీసువారును, వైనిక విమర్శకులకు వానినిరపరచిరి వెనుకకు వైను నదివకును, ఇంక నావలకును వాను హిందూనుబద్ధపన్నాగము నందక్షక నన్నావారుల నిధియు జేసిరి. మార్చి నెలలో నతడు వెనుకకు మరుగుట మిత్రమండలి వారి భయంకర యుద్ధముల వలననే యని ఇప్పుడు విదితమగుచున్నది. ఇంకపక్షము రంగమున జరుగు యుద్ధమున జర్మనులు ప్రామాణిక అనేక సంక్షక ప్రదేశము, వద్దకు మరలుచునే యుండును. ఆందు మూలమున శత్రువులు తమ రంగమును ఛేదించుకుండుటకు హిందూనుబద్ధపన్నాగము ముందు నన్నావారు లొనర్చిరి విదితమగుచున్నది. తన్మూలమున తాను వెనుకకు మరలునపుడెల్ల జనుము గలుగుయంద తన మహావృత్త యుద్ధ వైపుణ్యములననే యుద్ధ జర్మనులు విశ్వసించవలయునని హిందూనుబద్ధపన్నాగము ప్రమాత్తుముల మొరిందుచున్నాడు. ఈ యుద్ధేతమున గప్పిపుట్టుట కిప్పుడే ప్రయత్నములు జేయబడలేదు. ఆయినను యుద్ధము వలనను, సుగోనువిరియన్న రిబులు యుద్ధమువలనను శత్రులు మరల తిగోగమనము చేయవలసియుండు రహట స్పష్టము. భయంకరములగు ఈ ప్రతియుద్ధముల మూలమున రెండవ సానునందలి సంక్షక సన్నావారులు నిధియగ వరకును పరాసువారిని నిలువరింపవలయు నుపపది జర్మనుల సహాధ్యక్ష మలూ సెకటిగ నున్నది.

బ్రిటను; శాంతివాదులు.

లండను, జూలై 28:—వైనిక కార్మిక ప్రతినిధుల న్యూకాసిలు సంఘమువారు చేసిన శాంతిసంఘాపన తీర్మానము ఆత్మంత ఆకాంతిని గలిగించెను. యూనియనువారు పతాకముల నాడించుకొనుచు వలసదేశయ వైనికులు సభావేదిక నెక్కిపోయిరి. సభికులును వైనికులును తన్నుకొన నారంభించిరి. పోలీసువారేమి చేయుటకు నసమర్థులుగా నుండిరి. వైనికులు బాతీయగిత్తులతో సభయంతయు కుమ్మరినలుగాంచిరి. స్త్రీమట్ల, నార్మచ్చిలలో జరిగినసభలు మాత్రముగ్లగానింప బడలేదు.

డండివద్ద మనన్యాయము నొనగుచు చర్యలుగారు శాంతివాదుల గర్హించిరి. ఆత డిటుల బలికెను. “మన కమితముగు సంఘము, తుపాకులును, మందుగుండ్లు బండ్లును, విమానములునున్నవి. ఇదివర కెన్న డంత విశేషముగ నవి సమకూర్చబడలేదు. జయమును స్వీకరించుట కొరకు రావోపు సందర్శనమున మనము తప్పక యుద్ధ మొనరింప వలయును.”

లండను, జూలై 29:—నేటిదినము చాల నెమ్మదిగ నున్నదనియు, వార్తలైజు, మ్యాజునది కిర్రప్రక్కల వద్దకుండు మిత్రమండలి వారిప్రదేశముల వద్ద మాత్రము అన్యాయ ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగ జరిగిననియు పరాసువారు తెలుపుచున్నారు.

శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులతో యుద్ధ మొనర్చుట లండను, జూలై 27:—ఆర్యేంటరీసుకు చుట్టుప్రక్కల శత్రువులు ఫిరంగులతో పోరిన బ్రిటిషు పత్రికలు నిన్నటి సాయంత్రము ప్రకటించినవి. ఒక జర్మను విమానము ను నేలగుల్చితిమి. మరొకదానిని క్రిందకు బారవోలితిమి. మా విమానములు రెండు కనిపించుటలేదు.

హేగుగారి విజయపరంబరలు.

లండను, జూలై 29:—నేటి సాయంకాలము జనరలు హేగుగారి వద్దనుండి ఈ ప్రకటనము వచ్చినది.—ఎనెహీ కీశాన్యమునకు, హేబ్లిమకోయన కాన్వేయమునకు, స్టోవ జేయి తన్మహిమమున ఫౌండేయిని తెల్లొయి ఆయి కునకు పక్షి మమున మేము విజయంతముగ నాడు బానరించితిమి. ఆ నేక వైదిలను మరగిరంగులకు బట్టుకొంటిమి. రూయో రసాయన కార్మలయమువద్ద నున్న జర్మను పంక్తులలో మేము ప్రవేశించితిమి. అచట ముప్పది వైదిలను, వందకఫిరంగిని, మగ ఫిరంగిని బట్టుకొంటిమి. యాప్రకు సహిమమున మేము శత్రు స్థానములలో ప్రవేశించి 52 య వైదిలను, రెండు మరగిరంగులను బట్టు కొంటిమి. మెసీనీసున కాన్వేయమున శత్రువాడుల మేము తరిమి వైచితిమి.

శత్రుల భయంకరపు ముట్టడి.

అపజయము గాంచుట. లండను, జూలై 29:—నేటి సాయంకాలము పరాసు వాటిలు ప్రకటించిరి. వార్తలైజునకు పక్షిమమున 500ల మీటలగు రణరంగమున శత్రులు భయంకరముగ ముట్టడించిరి. కాని విఫలమనోరథులైరి. వీమట్ల హార్మివైజు, లాబాయి నెల్లికి దక్షిణ ప్రదేశములకు మధ్యమందు స్థలమును మావైనికు తెచ్చిరించిరి. శత్రువైనికు లనేకులు మరణించిరి. మావైన్యము లన్ని చోట్లను విజయమందిరి. మాన్యమెంట్లు ప్రదేశ విజయమందు ప్రశంసనీయును.

జర్మనుల క్రౌర్యము; ఉద్దేశపూర్వకముగ జేయుట హ్యారిసు, జూలై 29:—ఇటీవల జర్మనులు మరియొక తుచ్చును క్రౌర్యము నొనరించిరి. 25వ తేదీని బాలవైరీ 50 వైదిల కుత్తరమున సెంక జర్మను విమానము క్రిందికిచ్చి ఉద్దేశ పూర్వముగ నాలుగుసారు లొక ఆనుపత్రివిద బొంబుల వైచెను. మీదగట్టిన రెవ్ క్రాసు సంజ్ఞల నదిమాచి యుండవలయును అయిన నిట్టి యందగ మొనరించుట నిక్కులి క్రౌర్యము. ఇద్దరు వైన్యమున, ఒక రసాయన కాన్వేయము, ఒక వాదియు మరణించిరి. మరికొందరుకు గాయములు తగ్గినెను.

స్వార్మిసు, జూలై 28:—బ్రిటిషు సంఘమున్న విలేఖన దొకడిట్లు చెప్పుచున్నాడు. స్టాండర్న్యూ మనమిది వగ కెప్పుడును వినియెముగనట్టి భయంకరముగ ఫిరంగులు నేల్చుబడెను. ఫిరంగులకంటె “వేంగు” మన శిల్పము చరియు నట్లుతీయుగ యుండెను. సమప్రతిఘటనకు తన్నునమను మన్య నది మాప్రతిహతముగ నుండెను.

రుష్యా

కొనమ్మలను ఫిరంగిదశములను కడియనుపూలములను ఆధ్వితీయముగ పోరిరి. పదాతులు వీరి కెట్టి సాయ మొనరించుటలేదు. ద్రోహులందఱును దండించబడుచున్నారు. ఒక సేనాని ధర్మపు జేయుబడెను. రషియను బండ్లనుండి కొంత మంది రషియను వైనికులు జర్మనులకు సాంకేతికముగ రంకు రంపని తెలియజేసిరి.

రషియా విషమస్థితి

హాస్కోలో గొప్ప బాతీయసభ జరుగుట రెవ్ క్రాసు, జూలై 29:—సోమవారము నాడు మ్యామా, పురపాలక సంఘములు జెమ్మ్యోవును, కార్మిక ప్రతినిధుల కాన్వేనిర్మాణములై తుల సంఘమువారును మాస్కోలో బాతీయసభ జేసెను. ప్రభుత్వమువారి సభ్యులు కూడ ఈసభ కేగుచుండుచున్నారు. 4 గోబులవరకు ఈ సభ జరుగును. సంపూర్ణముగ క్రొత్త మంత్రివర్గము నేర్పరచుటకు ప్రయత్నములుజరుగును. మధ్యకొరగతి ప్రజల ప్రతినిధులుకూడ మంత్రివర్గమున చేర్చబడుదురు.

దేశభక్తితో గూడ కొన్నట్టియు, శాశ్వతమగు సంతోషము క్షమంత్రివర్గమున రెవ్ క్రాసు నెలకొల్పినదో రషియా కెట్టి ప్రమాదమురాజాలదు. రషియాలో ప్రతిపక్ష ద్వనము కలుగునని జర్మను కుట్రవాదులు, మాక్సి మిలిట్సు కక్షివాదులును ప్రకటించుచున్నారు. కాని రెవ్ క్రాసుగారు ఈదందలిన ప్రజలు విశ్వసించకుండగజేసిరి. రుషియాలో ఏకరాజ ప్రభుత్వమును ఏర్పరచుటకెట్టి ప్రయత్నములకు చేయసందుచున్నను రెవ్ క్రాసుగారు వాని నన్నిటిని అణగదొక్కెనమని చాటించుచున్నారు.

మ్యాక్సి మిలిట్సు కక్షి వారులను బహిరంగముగ విచారించుట.

వెట్రోగ్రాదు, జూలై 28:—రషియాలో అంతఃకలహములకు కారకులై నట్టియు, జర్మనులకుండి లండను గొన్న మ్యాక్సి మిలిట్సు పాక్షికులవలన బహిరంగముగ విచారించవలెనని కార్మిక ప్రతినిధుల కాన్వేనిర్మాణక సభవారు తీర్మానించిరి. తిత్సందస్యమున రెవ్ క్రాసుగారికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తము కలుగ గలదనియు తిరుగ ఈయన నియోజకమును గోరడనియు ఆశించుచున్నారు.

స్త్రీ పటాలములలో 20) మందికి 150 మంది తీతగా శ్రుతైరిని ఇటీవలి సమాచారములవలన తెలియుచున్నది. వైరిక సాకా సమాచారములు దొరతనమువారిచే పరిపల కాక పూర్వము ప్రయము కాగూడదని ఉత్తవును జారీచేసిరి.

రుషియను సరిహద్దులు మూయుబడుట

వెట్రోగ్రాదు, జూలై 28:—కొన్ని అపూర్వ కారణములవలన ఆగష్టు 15-న తేదీవరకు రాజ్యాంగ వేత్తలనుండి రహదారి స్త్రీలును వైదొనిన గాని ప్రజలెవరు రషియా సరిహద్దులనుండి పోయివారు. రషియా సరిహద్దులలోనికి ప్రవేశించవచ్చును.

ప్రధానాంధోశనకాయము వట్టువడుట.

స్విస్సు, జూలై 28:—27వ తేదీని ఇండియా కార్యదర్శి గారి నుండి ఈక్రిందిరీతివాక్త రాజప్రతినిధిగారికి చేరినది. వెట్రోగ్రాదులోను రణముఖమును కలహములను కలిగించి తేరిపోని తిరుగబాటుల గావించిన ప్రధానాంధోశనకాయుడగు రెనిక గారు బంధించబడిరి. తమవై ముదిట్టి కుట్రలు మరల జరుగకుండగ ముఖ్యప్రభుత్వమువారు తిరిగి ఏర్పాటులను జేసికొనుచున్నారు. క్రమక్రమ ప్రవేశకెట్టి కుట్రల వైన్యములకు బలకరముగ నేర్పరుచుటకు రెవ్ క్రాసుగారు అందరి యధిపతాయముల నగనిమాడ ఎల్లవారును అంగీకరించి తమ సమృత్తిని జూపిరి. రణరంగములందు వైనిక విచారణ సభల నెలకొల్పి ద్రోహులుగ ప్రవర్తించిన వాగుండుకి ఉరికొడును విధించునట్లు ఆజ్ఞాపించిరి.

లండను, జూలై 27:—రెవ్ క్రాసుగారు రెనిక గారిని బంధించినట్లు తెలియుచున్నది. జారుగారి ప్రభుత్వముననే సుఖముగ నున్నదని వైనికులందఱు అనుకొనుటకు ప్రారంభించిన లావ్యపు ప్రభువుగాను ప్రస్తావనమున జూరియును పత్రికాధిపతిగారికి తెలియజేసిరి.

అవ్యవహార పుత్రిక.
ప్రభుత్వమువారు సభల నాటకవరదినకు భయపడి యొక
క్రాంతి సంగతి నాడు, ఇందున వీరికి పరిపాలించునది, నెత్తు
యవమగ ఇట్లు శాలినినాపవహరియమయి, ప్రజాక్షేమముకొనునను
పరుత్తమువారికి జేసియేయదును.

రోనాల్డు పే. గారి సంచారము

కలకత్తా జూలై 28:— రోనాల్డు పే. గారి సంచారము ప్రభువు గారు కలింగజి గ్రామము చుట్టుప్రక్కలను సందర్శించిరి. ఇత్యది డక్కా జిల్లా మధ్యమునం దున్నది. గొప్ప జనపనారనర్థము జరుగుచున్న నారాయణగంజికిని నీలికి 2,30 మైళ్ల దూరము. గ్రామమును చేరిన పిదప తానునిలిచియున్న సమీపమందిన్ని ఇల్లెవదనికో నాల్డు పే. ప్రభువుగారుగ అచటి యిరుగుపొరుగునాన ఆయిటియ జమానుడగు ఇబ్రాహిమును రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారు పిలువ నంపిరి ఆ సాహేబునకు తెలుపగ ఆతడాశ్చర్యమగు డా యెను. ఈత డిలుచేరక పూర్వమే చాలమంది ప్రజలుగుంపులు భూడి తన ఇంకికొడ్డిలో గుమిగూడి యుండిరి. వీరిదివర కెన్నడును ఈతనియింట యడుగు పెట్టియెలుగరు. రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారు మద్యాదగ మీ పేరెతరు. మీకెంద రు పిల్లలనియు, పిల్లలందరు పాఠశాల కేగుచున్నారా యని ప్రశ్నించిరి. బోయ్స్ ట్రానాలో ప్రవేశించి ఈకుండలలోను, నెట్టె లలోను ఏమిన్నదని సాహేబుగారి నడిగిరి. పిదప రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారు సమాజుడేసి అనిడిదియండి వెడలిపోయిరి. గురాలీయను ఒక ముసలివానియింటికి పుట్టించిరి. దేవరనారు ఇబ్రహిముంటికి బోవుట గురాలీకే తెలియును. కానితన పేద గృహమునకు రోనాల్డు పే. ప్రభువు లంతటివారు దయచేరురా యను సంశయంబొకటి ఆతనిమనమున నంకురించినది. కాన ఆతనికి ఆహ్వానమొసంగుటకు గురాలీదగ్గర ఏమియు లేదు. రోనాల్డు పే. గారు వాస్తవముగ తనింటికిగేనువును ఆవుపు డగు నూరాలీగారి ట్లు నుడిచిరి:— మహా ప్రభూ! నేను కడు దరిద్రుడను. దేవరవానికి కావకను సమర్పించుటకు ఆసమ ర్థుడను. ప్రస్తుతము దేవరవారికి సమర్పించుటకు యింట నేదియు సిద్ధముగలేదు. తత్సందర్భమున కలకత్తరుగారి ట్లు నుడిచిరి:— దేవరవారు నీదగ్గర కా ను కు ల వై కొనుటకు రాలేదు. మీరందరు ఎట్లు జీవించుచున్నారో తెలిసికొనుట కరు దెంచుచిరి. ప్రజల గృహములను పరిశీలించి నదో ప్రజల కష్టములుబాగుగ తెలియునను ఉద్దేశము తో రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారు ప్రతియింటికి బోయి చూచు చున్నారు. కనుక ప్రభువుగారు నీ యింటికితెంచిరి. ఇదంతయు విని మహారాలీగారు వారిని తన యింటిలోనికి గొం పోయి పడకట్టుకు, యిరర ఘోషిని జూపెను. రోనాల్డు పే. గారేనో ఆ ముసలివానితో మాట్లాడ అని వీనికి తెలియలేదు. అప్పుడు అచట నున్నవారు దేవర వారు నీ యిల్లును జూచి చాల సంతసించిని తెలిపిరి. జనుపనాన బాలములకు మధ్యగనున్న బుద్ధప్రదేశముల కందరు ఏగిరి. రోనాల్డు పే. గారు పంటలను పరిశీలించి మూడు జనుపనానకాడలను హస్త మందుచుకొను సమయమున నృగుడగు మాన్సురాలీ మూడు కోడ్డిగుడ్లను భక్తివినయములతో రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారికి సమర్పించెను. రోనాల్డు పే. గారు వాని నందుచు వారికి మద నము బానర్పిరి. ఈలోపున మాన్సురాలీ కొడుకులు దోసకా యలతో ప్రవేశించిరి. వాని రోనాల్డు పే. గారికి సమర్పించిరి. దేవరవారు వచ్చునకి యింటినడ్డమియు తయారుగలేనందున కానుకనిచ్చుటకు మీలక్షణములకు క్షమింపుడని రోనాల్డు పే. ప్రభువుగారిని కోడిరి. పాలములోపండిన ఈదోసకాయలు మీకు వందనములతో సమర్పించు చున్నావను. వీనిని మీరు దయాపూర్వకముగ నందుకొనుడని ప్రార్థించెను. రోనాల్డు పే. గారు అచ్చటివాని ఆగ్రామమందిన్ని ఉన్నతపాతకాల కేతెంచిరి.

వంగదేశ ప్రభుత్వపు చర్యవిమర్శనము.

కలకత్తా పురమందిమున జరుపనుద్దేశింప బడిన గభు వంగదేశపు దొంతనమునా రాజీనామముగూర్చి బొంబాయి క్రానికలుప్రతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: కాసనబద్ధమైన ప్రయ త్నములను స్థానికాధికారు లాపివేయ కంకణము కట్టుకొని యున్నారను సంగతి వీరితో పూర్తి విశదమయ్యెను. ఈవిషయమున నేమాత్రపు సందేశముగలవారి సంశయములు పూర్తిగ నంతరింపగలవు. ఇట్టి అధ్యంతరముల గలిగించుటలో తమ యధికారముల నధికారు లన్యాయముగ నిరంకుశాధికారమునో నుపయోగించుటకంటె వేరేమియు గానరాదు. ఈవిధము కేవలము అనాంగము. 50 సంవత్సరముల నుండియు మహాకవినప్రయత్నము బానర్పి సంపాదించుకొనిని కాసనసమృత్తమును స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధియొక్క ప్రథమంగ ములను హైందవులు కోల్పోయిరను. కనుక దేశనాయకు లందఱును మనస్సుంకల్పముతో తన కావ్యక్రమమునకు బూనుకొనవలయును.

జాతీయ మహమ్మదీయ మహాసభ

బొంబాయిలో సమావేశ మగుట.

బొంబాయి, జూలై 28:— అఖిలభారత దేశీయ మహా జనసభవారును, మహమ్మదీయ సంఘమువారును బొంబాయి రాజధాని సంఘమందిరమున సాయంతనమందు 5 గంటలకు సమావేశమైరి. పత్రికాప్రతినిధులుగాని సభ్యులుగాని పాదులెవరుగాని ఈసభకు పోకూడదు. యావద్భారత దేశీయ మహాజన సంఘమువారును మస్లిము సంఘమువారును చాల మంది సమగూడిరి. అన్ని రాష్ట్రములనుండి ప్రతినిధులు విస్తారముగవచ్చిరి. పంజాబునుండి మాత్రమెక్కువగ రాలేదు. స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము.

బొంబాయి, జూలై 29:— ఈ దినము 29 వ తేదీతో సమావేశము పూర్తియయినది. ఈ రెండువర్గములకు చేరిన సభ్యులు ముమారు 70 మంది వివిధరాష్ట్రములనుండి వచ్చిరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారధ్యక్షత వహించిరి. శనివారమునాడు 5 గంటలసేపున అదివారమునాడు 5 గంటల వరకు చర్చ జరిగెను. చాల తీర్మానములు చేయబడినవి. ఇండి యామంత్రిగారికిని రాజప్రతినిధిగారికిని విజ్ఞప్తి పంపుటకు అధ్యక్షున కధికారమియబడినది. సక్రమముగ సభా సమావేశము జరుగుటకు పూర్వము సభ్యులు తమలో తాము కలసి చర్చించి విధానము నేర్పరచిరి. బంగాళాదేశ సభ్యులు బొంబాయినుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి. అట్టోబరునెలలో ఆలహాబాదు నగరములో మరల సమావేశము జరుగును.

వచ్చినవారిలో ప్రముఖులు చెన్నపురి:—ఎల్. పి. గోవిందరావునయ్యరు, ఎన్. శర్మ, ఎన్. సుబ్బారావుపంతులు, సి. పి. రామస్వామయ్యరు, జి. పి. నరేంద్రా ఎం. రామచంద్రరావు, కే. రామయ్యంగారు, కన్నురి రంగయ్యంగారు, పట్టాభి శీతారామయ్య, క నరసింహారావుగారు.

బంగాలీలు. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ, మోతిలాలు ఘోష, రాయ యశ్వింద్రనాథ చాదరీ, డాక్టరు సర్కార్, కృష్ణమహామిత్ర ఐ. బి. నెహ్రూ. పి. టి. మిత్ర, సత్యానందబోసు, విజయానంద కృష్ణబోసుగారు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు పండితమాలవ్య, మోతిలాల్ నెహ్రూ, డాక్టరు ఘోష బహదరు నర్రూ, రాయ ఈశ్వరచంద్ర క్రిష్ణజీ నెహ్రూ, హరిదయానాథాకుండ్లా, సంజీవరావు, గోకణ్ణనాథ మిస్రా, డాక్టరు రంజితసింగు, నారాయణప్రసాద్ ఆస్తిని పరమేశ్వరలాల్, సి. కె. చింతామణిగారు.

విహారు. మజర్గోహక్ డిపనారాయణసింగు, సి. పి. జోషీ, చుహానీ, బెన్స్ లక్ష్మీనారాయణ్, గోశేలు ద్రవిడుగారు.

ఈదిగువ తీర్మానము లామోదించబడినవి:—(1) డాక్టరు దాదాభాయినాగోజీగారి మరణమునకు ఈ సంయోగసభ వారు మిక్కిలి చింతించుచున్నారు. (2) సాత్వికనిరోధము రాజ కీయకార్యచరణమున కుపయుక్తమగునా యను విషయము న కార్యమకూలతను గురించియు సిద్ధాంతమున గూర్చియు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు మస్లిము లీగు వారు ఆలోచించి ఆరు వారములలో పుగ కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు తెలుపవలెను. ఆమాచనలు తెలిసిన వెంటనే వానిని కాంగ్రెసు లీగు స్థాయి సంఘముల సభ్యుల కందర కును అందజేసి ఆ రెండు సంఘముల సంయోగసభ అట్టో బరునెల మొదటి వారములో ఆలహాబాదులో సమావేశము చేయవలెను. (3) అనిలి నెంటుమ్మ ఆరండేలు, వాడియాగార్ల నిర్బంధవాసములగుంచి 55. రవినహా ఘోషగారి యధ్యక్షతక్రింద కలకత్తా పురమందీరమున జరుపదలచినసభను నిలిపి వేసిన బంగాళా దొరతనమువారి చర్యను సంయోగసభ వారు కఠినముగ నాక్షేపించుచున్నారు. ఇట్టి యుపన్యాస స్వాతంత్ర్యమును మరలబడయుటకు వంగరాష్ట్రీయులందరును కాసన సమృత్తమగు ఆందోళనమును జరిపెదని నీ నమ్మచున్నారు. ఈ ఉత్తరవును వెంటనే రద్దుపరచు నట్లు బంగాళా ప్రభుత్వమువారికి అజ్ఞుల సంపదనని ఇండియా మంత్రిగారిని రాజప్రతినిధిగారిని కోరుచున్నారు. (4) హాస్టింజ్ ప్రభువుగారి పరిపాలనను ఉదారసానుభూతి భరితమై యుండుటచే ప్రభువుగారు భారతీయులందరి యనురా గమునకు పాత్రులైరి. కాన నీ విషయస్థితియందు భారతీయ

సేనలను పరామరంగమునకు పంపుటకు వీలైనది. ప్రభువుగారి సాహసముననే ఇట్టి వెక్కుసాయములను చేయగలిగినది. ఈ సభవారికే ప్రభువుగారియందు సంపూర్ణమైన విశ్వాసము కలదు. అట్టి ప్రభువువై మెసపాటేమియా కార్యముల పట్ల అనవసరమగు ఆ విశ్వాసమును ప్రకటించినందులకు ఈ సభ వారికి అమితమగు ఆగ్రహము కలిగినది. భారతీయుల రాజ ప్రతినిధుల పరిపాలనమును గూర్చి ఆం తీర్మానమునందు నిగూఢాధికారము భారతీయుల కుండవలె ను. ఈతీర్మానము ను ప్రధానమంత్రిగారికిని ఇండియామంత్రి గారికిని తంత్రీపూర్వకముగ పంపవలెను. (5) రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములన్నియును ఏకదినముననే ప్రత్యేకసభలను జేసి ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితులగురించి తమ యభిప్రాయములను సంయోగముగ ఏకగ్రీవముగ వ్యక్త పరచవలెను. (6) ఏదినమున కలకత్తానగరమున దేశీయ మహాజనసభ జరుగునో ఆదినమున అన్ని చుండలములలోను మండల సభలను జరుపుటకు ఏర్పాటులను జేయవలెను. సభాధ్యక్షుని యుపన్యాసము నిరూపి సంవత్సరముల దేశీయ మహాజనసభవారు చేసిన స్వపరిపాలన తీర్మానమును దేశభాష లలోనికి భాషాంతరికరించి అన్ని మండల సభలలోను జనువన లెను. (7) కాంగ్రెసు లీగువారి తీర్మానముల ననుసరించి మా|| మోశవ్యగారు 55 చంద్రావార్కర 55. ఎం. సమావేశము గాల్గ విజ్ఞప్తి నిర్దేశించి పార్లమెంటు సభవారికంపవలెను. (8) వీర్లు కాలమునుండి నిర్లక్ష్యముగ దేశరక్షక కాసనముక్రింద చెఱ కాలయం దుంచబడిన మొక తాలీ మహమ్మదాలిగార్లకు తక్షణము విడుదలచేయవలసినదని ఈసభవారు దొరతనము వారిని గోరుచున్నారు. (9) ఈసభవారిపేట అనిలెనెంటు మ్మ ఆరండేలు వాడియాగార్లకు తంలివార్ల సంపవలెను. బొంబాయి అసమ్మతిసభ.

బొంబాయి, జూలై 29:— స్థానిక హోమురూలు లీగు వారు నేటిసాయంకాలము సమావేశము కానాహ్వరించిన సభ విధ్వంసమయ్యెను. మా|| జిన్నాగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. అనిలి నెంటు ప్రభృతులకు ముదరాను దొరతనము వా నొనరించిన నిర్బంధా వాస శిక్షకుగూర్చి యసమ్మతిని వెలుపుటకీ సభ యా హ్వరింపబడినది. తుదకుసభ కలవరముతో నంతమయ్యెను. గంట ఇంకను రెండుగంటల కారంభింప బడుననగా ప్రజలపరిమితముగ సభాప్రదేశమునకు వచ్చిరి. చోటుచాలక ప్రజలు గ్లాసు కిటికీల ద్వారాచేసి లోనికి ప్రవేశింపసాగిరి. ఆనాడు మా|| మజర్గోహక్కు, మా|| పండిత, మోతిలాలు నెహ్రూ, మా|| నజరహస్సాను, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, మా|| సి. జై. చింతామణిగార లుపన్యసింపవలసి యుండిరి. కలవరము మొదట అద్దములను విరుగగొట్టుటతో ప్రారంభమయ్యెను. సభాధ్యక్షుడు రన ప్రాంధవాక్యముల వైవచేప్ప నీయ బడక పోయెను. ఈకుండ వలసినదని ఆతడనేక మా రులు సభికుల గోరెను. కానిగల్గంత లభికమగుచుండుట వలన గూర్పుండ వలసిన వాడయ్యెను. జమ్మదాసు ద్వారకదాసు గారు గూడ కాంతి నెలనొల్ప వలసినదని సభికుల ప్రతిమాటె ను. పిమ్మట సగోజిని నాయుడు సలిగారు ప్రయత్నించిరి పిమ్మట మరీదర్లటులనే ప్రయత్నించిరి “కానిమ్మ” “వైకి హమ్మ” “హూమ్మండుము” అను కేకలు నెల్లుబ్బుచానెను. పిమ్మట తిలకుగారు ప్రయత్నించిరి. అంతరము రాయస్వామి అయ్యరుగారు ప్రయత్నించిరి. తుదకు జిహ్నాగారు సభను మూసివేయవలసి వచ్చెను.

BRIEF TELEGRAMS.

One Rampadarath visited a number of villages in Rae Bareli District collecting subscriptions and making list of donors for the war loan, pretending that he was acting under the orders of the Tahildar. He thus collected a few rupees and had on the list nearly 200 names of donors. A head constable getting wind of the proceedings promptly arrested Ram Padarath who has been convicted and sentenced to four years rigorous imprisonment. On arrival of the steamer from Rangoon to-day at Calcutta the police arrested W. Machado in virtue of a warrant from Rangoon authorities on a charge of cheating. He was placed before the Magistrate who granted bail and directed him to appear before the Rangoon Magistrate. The coroner's inquest touching the death of the four victims of Pragmahal building fire, Bombay, concluded yesterday. The Jury returned a verdict that the deaths were due to the outbreak of fire in Pragmahal and that there was no evidence to show the cause of fire.

TELEGRAMS.

Mr. Lowndes Made K. C.

SIMLA, July 29.

It is announced that on the recommendation of the Lord Chancellor His Majesty the King Emperor has approved the appointment of King's Counsel of the Hon'ble Mr. G. K. Lowndes, Legislative Member of the Governor General's Council.

Small Value Currency Notes. Immediate Issue Impossible.

ALLAHABAD, July 29.

The "Pioneer" understands:—With regard to Mr. Pratt's statement in the House of Commons respecting the issue of Re. 1 and Rs. 2 and 5 anna notes in India suggested designs for notes of small denominations were sent home some time ago. When designs have been approved notes will have to be manufactured in large numbers to be of any practical use and in view of the time required for this process and for the conveyance of notes to India it will obviously be impossible for notes of new denomination to be put into circulation here for some months to come.

Calcutta

Lord Ronaldshay's Rambles. Incidents in a Village.

CALCUTTA, July 28.

Yesterday Lord Ronaldshay visited the neighbourhood of Kaliganga a village in the interior of Dacca District some 20 or 30 miles from the great jute centre at Narainganj. On reaching the village His Excellency asked whom the house belonged to near which he was standing and old Ibrahim of the family was summoned by his neighbours because Lord Sahab wanted to see his house. The old man came wondering and rather troubled for such a crowd had never entered his courtyard before and when he had seen crowds enter courtyards of other houses something unpleasant had usually happened to the owner. But Lord Sahab was most polite. He asked him his name and how many sons he had and whether they went to school. Then he entered his Boitakhana, and asked him what he kept in his pots and in his boxes. Then he salaamed and said "Thank you" and went away. His Excellency next came to the house of an old man Sur Ali. The old man had heard of Lord Sahab's visit to Ibrahim's house, but he had not expected him to come to his poor dwelling. He had nothing to offer and so he said:—Huzoor I am a poor man. What can I offer you? I have nothing ready but collector Sahab said it was all right. Only Lord Sahab wanted to see how the people lived. He came from a far off land where people lived differently and he wanted to know people over whom he had come to rule. He thought best way to get to know them was to see their homes. So he came to Mansur Ali's House. The old man was delighted. He showed his Boitakhana and his sleeping rooms and his shed. Lord Sahab said something to him which he did not understand but one of the officers explained that he was saying how much pleasure it had given him to see the house. Then the whole party went off down the muddy path between jute fields. Crops were examined and while Lord Ronaldshay had some jute stalks in his hand Old Mansur Ali arrived with three eggs, which he offered in his outstretched hands. His Excellency took them and thanked him but this was not all. His sons came next with two cucumbers and the old man prayed Lord Sahab would forgive him for not having had anything ready and that he would accept these as a humble offering from fields. His Excellency passed on to the local High School.

Feudatory States and War Contribution.

CALCUTTA, July 29.

The assistance which the larger feudatory States of India have given to the prosecution of the war may be gauged by the following official statement of Hyderabad's contribution which comes to an impressive total.

(1) Contribution to prosecution of war by Land till end of June	1,02,00,000
(2) " " " " " "	15,00,000
(3) Contributions to various war charities	3,00,000

Total 1,20,00,000

Besides this His Highness' Government have made the following investments:—

(4) Investment in 4½ loan of 1916	39,00,000
(5) War Loan of 1917	75,00,000

Total 1,14,00,000

The grand total of the various items mentioned above comes to 2,34,00,000.

Item No. 1 is a regular contribution of three lakhs per mensem to be continued till the end of the war. Item No. (2) refers to His Highness' gift of 15 lakhs to the Admiralty for anti-submarine measures. Item No. (3) includes 1 lakh to the H. R. H. the Prince of Wales fund in England and 1 lakh of the remainder is made up of smaller contributions.

In addition to the above, His Highness is one of the Princes who have agreed to subscribe to the maintenance of the Hospital ship "Loyalty" but the actual amount of the subscription will be settled later on.

Stopping Calcutta Protest Meeting.

CALCUTTA, July 28.

Commenting on the order prescribing the Town Hall meeting, the "Bengalee" says:—The decision is not only very unwise, but it is very unfortunate also. The prescription will not doubt be read all over the country as an unmerited and wanton insult to the combined intelligence and wisdom of the men who were organising the meeting and as such it ought not to be taken lying down.

The "A. B. Patrika" says that the tale of the suppression of a meeting must by this time be an oft-repeated one, and all this in apparently done in the name of preservation of law and order.

Bombay

Congress and Moslem League. Joint Meeting Begins.

BOMBAY, July 28.

The Joint Conference of the Indian, National Congress and the Moslem League began this evening at 5 in the hall of the Bombay Presidency Association. The meeting was not open to the Press or to the public. The members of the All-India Congress Committee and the Council of the Moslem League have mustered strong and all the provinces except the Punjab are well represented.

G. I. P. Strike Continues.

BOMBAY, July 29.

The strike of the employees of Parel and Matunga Workshops continued yesterday. The Agents' reply to the workmen's demands was posted up and copies were distributed among the workmen. Yesterday morning the strikers went near the workshops but did not resume work. Mr. Bonner, Superintendent of the workshops, asked them to return to work first and then make a further representation. The workmen refused the offer saying that they would return to work only when the more important of their demands were complied with. Mr. G. I. P. Solicitor who is working on behalf of the workmen, interviewed, said that the workmen considered that though some minor concessions had been made their chief grievances remained unredressed. They demand that ten per cent increase should be made in the wages of all workmen and should not be confined to those only that earn maximum rates.

Meeting of the Co-operative Societies. Representation to Government.

BOMBAY, July 29.

A representative meeting of the Co-operative Credit Societies in Bombay held on Friday passed a lengthy representation to the Government regarding the draft rules proposed to be issued by the Government under the Co-operative Societies Act. The document goes into a detailed discussion of several points raised and among other things says: In reference to the proposed rule about politics that rule is quite unnecessary for no societies have been heard of taking part in political or religious controversial propaganda. Moreover, the proposed rule might have the effect of depriving the co-operative credit movement of the services of prominent co-operators who have taken active part in political or religious movement or discussion. With regard to the participation of Government Officers in the affairs of the societies the representation says:—The Collector and all Government servants are welcomed to the co-operative societies and their presences or inspection has never been objected to but the need for making this a right and privilege has not been shown in the presidency. The representation contends that the stage has not been reached when in this presidency primary societies can be charged duties by the Government without prejudice to their growth.

Bombay Protest Meeting Against Internments. Ends in Fiasco.

BOMBAY, July 29.

The meeting called by the Local Home Rule League for this evening to protest against the Government's action regarding Mrs. Annie Besant ended in fiasco. The Hon'ble Mr. M. A. Jinnah presided and the hall was packed for two hours before the proceedings began the people even trying to squeeze in at the last by getting through lantern over doors. Those down to speak included Hon'ble Mr. Mazharul Haque, the Hon'ble Pandit Motilal Nebru, the Hon'ble Mr. Wazir Hasan, Mr. C. P. Ramaswamy Iyer the Hon'ble Mr. U. Y. Chintamani. The first sign of disorder was breaking of glasses in several of the doors. The Chairman was not even allowed to get through his preliminary remarks. He made repeated appeals for silence, but eventually had to sit down because of the hubbub. Mr. Jannadas Dwarkadas besought the meeting to preserve order. Then Mrs. Sarojini Naidu tried, then two visitors from up country, but yells of "shame" "go on" "get out" "sit down" were kept up in a running chorus. Then Mr. B. G. Lilak made urgent appeal for order. He was followed by Mr. Ramaswamy Iyer and then Mr. Jinnah had to dissolve the meeting.

The Congress and League. Standing Committee's Meeting.

BOMBAY, July 29.

The joint conference of the All-India Congress committee and the Council of the Moslem League concluded their deliberations to-day. About 70 members belonging to two bodies attended from various Provinces. Mr. Surendranath Bannerjee presided. The deliberations were conducted for five hours on Saturday evening, and for three hours on Sunday. A number of resolutions were passed and the President was authorised to submit a representation to the Secretary of State for India and to His Excellency the Viceroy. Before the Conference assembled the members met several times informally to discuss the situation and to prepare a programme for the conference. The Bengal delegates left to-day.

The Conference meets again at Allahabad in October next.

The following gentlemen attended the Joint Conference from other provinces:—

Madrass:—Messrs. Govindaragha Iyer, B. N. Sarma, N. Subbarao Pantulu, C. P. Ramaswami Iyer, G. A. Natesan, M. Ramachandra Rao, K. Ramaiyengar, Kasturi Rangaiyengar, Pattabhisitaramaiah and Narasimha Rao. Bengal:—Messrs. Surendranath Bannerjee, Motilal Ghose, Raicharia Yatindranath Chaudhuri, Dr. Siroor, Krishnakumar Mitra, I. B. Sen, P. C. Mitra, Satyananda Bose, Bijayandanda Krishna Bose.

United Provinces:—Pandita Malavia, Motilal Nehru, Dr. Tej Bahadur Sapru, Rai Ishwarsaran Krishnaji Nehru, Hridaynath Kunjru, Banjvarao, Gokharanath Misra, Dr. Ranjit Singh, Narayan Prasad, Aashana, Paramaswar Lal, C. Y. Chintamani.

BIHAR:—Messrs. Mazrul Haque, Dipnarayan Singh, C. P. Joshi, Mahajani, Belvi, Lakshminarayan Gokhale, Dravid.

The following resolutions were passed at the Joint Conference of the Congress Committee and the Council of Moslem League:—(a) The All-India Congress Committee and the Council of the Moslem League record their sense of profound sorrow and irreparable loss the country has sustained by the death of India's Grand Old Man Dadabhai Naoroji. His great services to the motherland will always enshrine his memory in grateful recollections of his countrymen, while his saintly character private work and public virtues will for all time to come be an example an inspiration to the people of India. (b) That the provincial Congress Committee and the Council of the All-India Moslem League be requested to consider the advisability of adopting a policy of passive resistance, both as regards its principle and working in carrying on political work and to send their opinion to General Secretaries to the Indian National Congress within six weeks. Such opinions when received will be circulated amongst the members of the All-India Congress Committee and the Council of All-India Moslem League and a joint meeting of two bodies be held to consider the matter at Allahabad in the 1st week of October next. (c) Resolved that this Joint Session of the Congress and the League records its strong protest against the high handed action of the Government of Bengal in prohibiting the public meeting which was to be held in Calcutta under the presidency of Sir Rash Behari Ghose to protest against the internment of Mrs. Besant, Messrs. Arundale and Wadia and trust that the people of Bengal will use every lawful means to vindicate their constitutional rights of freedom of speech and the meeting resolved further that the Congress Committee and the Council of the League request the Government of India and the Secretary of State to direct the Government of Bengal to forthwith withdraw the order in question prohibiting the holding of the meeting above referred to. (d) That this joint session of the All-India Congress Committee and the Council of the All-India Moslem League desires to place on record the undiminished confidence of their countrymen in Lord Hardinge whose sympathetic and liberal policy won the love and esteem of India, and enabled the Government of India to send Indian troops for France at a critical juncture. It was Lord Hardinge's courage and sagacity that made this and other contributions by India to war possible. Indian public opinion deeply resents the attempt made to discredit him by attributing to him the responsibility for failures in Mesopotamia. India claims a determining voice in any judgment to be passed on the administration of any of her Viceroy's.

Resolved further that the above resolution be cabled to the Prime Minister and Secretary of State.

[R] That this meeting recommends to the Provincial Congress committees the desirability of holding a special session of the Provincial conference in the same day to give united and public expression to the feeling of the country on the present political situation.

[H] That this meeting recommends that arrangements be made for holding supplementary congress meetings in every District on the same day on which Indian National Congress will meet at Calcutta, at which the translation of the address of the president in Vernacular or Vernaculars of the province should be read and the resolution of the last Congress on the scheme for self-Government be adopted.

(g) That a petition to Parliament be submitted in support of the scheme of reforms adopted by the Indian National Congress and the Moslem League to be prepared by one Hon'ble Pandit Madanmohan Malavia, Sir, N. G. Chandavarkar and Mr. N. M. Samarth.

(h) That this meeting urges upon the Government that no further time be lost in restoring to liberty Messrs. Mahomed Ali and Shaukat Ali, who have been long kept under confinement under the Defence of India Act arbitrarily without any charges being formulated or proved against them.

(i) That a telegram in the name of the meeting be sent to Mrs. Besant and Messrs. Wadia and Arundale.

United Provinces

C. H. College, Benares. Prof Nag Takes Charge.

BENARES, July 28.

Professor Nag of the Agra College has arrived and taken over charge of the Senior Professorship of Chemistry, at the Central Hindu College. He is an M. A. and Fellow of the Institute of Chemistry London and Fellow of the Allahabad University, got Eliot Medal for original research and received practical training in a German University.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, July 29.

PARIS.—The Rumanian communique says:—On July 26th we enlarged the breach northward in the enemy front and seized the whole of our old position on a width of thirty kilometres to a depth of fifteen. We captured 1245 prisoners two batteries of howitzers, nine guns and a quantity of Munitions.

To-night's communique from General Haig reports great aerial activity on Saturday. Air fighting was continuing. We bombed important railway stations, two aerodromes, and a number of other points. Much successful photographic and artillery work was done. We brought down sixteen and drove down fourteen machines. Thirteen of ours are missing. We brought down two balloons.

Last night's French communique said:—Artillery struggle continued very vigorously in the Cerny Craonne region. After a short but very violent bombardment the Germans delivered an attack at Hurtebise which was completely frustrated. On the left bank of the Meuse there was a lively artillery activity particularly at H. 1304.

The Russian communique says: On the Rumanian front the Rumanians progressed in the direction of Kernidvadarhely and occupied a line of heights west of Monestirkakachinoul and other heights.

THE GREAT WAR

Most Appalling Cannonading in Flanders

Prelude to German Preparations to Retreat

Demoralisation of Russians

RUSSIAN CRISIS: RECONSTRUCTION OF GOVERNMENT

M. LENIN ARRESTED: FRONTIERS CLOSED

BRITAIN'S GREAT EFFORT IN WAR: PREMIER'S STATEMENT IN PARIS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain

Pacifist Meetings in England.

Wrecked by Pro-War Demonstrators.

LONDON, July 29. Councils of Workmen's and Soldiers' Delegates have been established by a Pacifist named Leeds and Conferences were inaugurated at various industrial centres on Saturday amid scenes of disorder, especially at the Brotherhood Church in Kingsland, London, where patriotic demonstrators including soldiers forced an entrance after stoning the windows and wrenching off the water-pipes causing a cascade to descend on the audience. Patriots held a meeting forcing the delegates to stand and listen to the National Anthem. A crowd outside assaulted the departing delegates. Great damage was done to the fittings of the church. Four delegates of the Russian Council of Soldiers' and Workmen's Delegates, who were expected to attend, went to Paris instead. Disorder on a smaller scale characterised a meeting at Newcastle where a resolution greeting the Russian Revolution was carried. The mover said they were anxious to support the lads at the front as much as possible.

LONDON, July 28. The pacifist resolution passed by the Newcastle Council of Soldiers and Workmen's delegates led to extraordinary disorder. Colonial soldiers stormed the platform waving the Union Jacks and free fights followed. The Police were powerless and the meeting was smashed up amid the singing of the National Anthem. Similar meetings at Leicester and Norwich were apparently not disturbed.

Pacifism Denounced by Mr. Churchill.

Mr. Churchill speaking at Dundee denounced the exponents of Pacifism. He said "We had shells, guns, tanks, and aeroplanes in unprecedented numbers. Next year we must fight to secure the prize within our grasp."

ORIGIN OF THE WAR.

German Duplicity Exposed.

Story of a Secret Meeting.

LONDON, July 29. The "Times" is authoritatively informed that the reference made by the Socialist, Herr Haase, in his speech in the Reichstag last week to the meeting on July 5th 1914, as requiring explanation before the origin of the war could be understood, related to the meeting at Potsdam, attended by the Kaiser, Herr von Bethmann-Hollweg, Admiral von Tirpitz, General Falkenhayn, General Stumm, Archduke Frederick, Count Berchtold, Count Tisza, and General Hoezendorf which decided on the points of the Austrian ultimatum despatched to Serbia eighteen days later and agreed to accept the consequences of the war with Russia. The Kaiser afterwards went to Norway for the purpose of throwing dust in the eyes of the French and Russian Governments. Three weeks later, when it became known that Great Britain would not remain neutral Herr von Bethmann-Hollweg wished to withdraw, but it was then too late. The subject was more explicitly raised in a secret session of the Budget Committee of the Reichstag eight weeks ago, when the fact that the Minister did not deny the facts, though he refused to make a statement, caused a sensation which possibly was one of the factors underlying the recent political crisis.

Destruction of German Power.

Statement by Sir Eric Geddes.

His Attitude at the Admiralty.

LONDON, July 29. Sir Eric Geddes, speaking at Cambridge, paid a tribute to the work of British railwaymen in the war giving the Army a movement which it did not hitherto possess. The munitions wagon was now superseded by small gauge railways which resulted in saving thousands of lives. The destruction of the German military power since last spring was more than people imagined. The morale of the German army was assuredly going down fast. From his own experience Sir Eric Geddes assured his hearers of his confidence in the Army and the Navy and he was sure the public generally placed confidence in both the Services. As regards his own attitude at the Admiralty he did not interfere with naval strategy but attended to the needs of the Fleet.

Formation of A Tank Corps.

LONDON, July 29.—An army order establishes a Tank Corps.

Mr. Montagu Re-Elected.

LONDON, July 28. Mr. Montagu has been returned unopposed for West Cambridge.

The Derby.

Probable Starters and Jockeys.

LONDON, July 28.

The following are the probable starters for the Derby and their Jockeys:—

Athdara	...Evans
Gay Crusader	...Donoghue
Brown Prince	...Fox
Invincible	...V. Smith
Dark Legend	...J. Childs
First Flier	...Canty
Diadem	...Rickaby
Colleger	...Earl Lismalinchy
Barrett	...Sir Desmond Coling
Kingston Black	...Burns
Dansellon	...Watson
Planet	...Lancaster
Lord Archer	...Madden

Doubtful starter Teledhus—jockey not named.

The Betting.

The betting on the Derby:—9 to 4 against Gay Crusader; 9 to 2 against Diadem; 11 to 2 against Dark Legend. First Flier has scratched.

Russia

The Russian Crisis.

Great National Assembly at Moscow.

Hopes Central on M. Kerensky.

LONDON, July 28.

PETROGRAD.—The members of the Government go to Moscow on Monday to attend a great National Assembly of Members of the Duma, Municipalities and Zemstvos, the Executive of the Workmen's and Soldiers' Delegates, and the Peasants' Assembly. It will last some four days, and is likely to be followed by the complete reconstruction of the Cabinet which will include a due proportion of the Bourgeoisie. It is realised that the fate of Russia hangs on the result of M. Kerensky's efforts to form a patriotic and enduring coalition. German Agents and Maximalists have been proclaiming that a counter-revolution is contemplated but M. Kerensky has destroyed this hope, declaring that any attempt to restore the monarchy will be suppressed most vigorously.

Trial of Maximalists Demanded.

PETROGRAD.—The Executive of the Workmen's and Soldiers' Delegates has passed a resolution recommending that the Maximalists who incited the revolt and received money from Germany should be publicly tried, and expressing the hope that M. Lenin will not escape justice and offering itself for re-election.

Moscow Assembly Postponed.

LONDON, July 29.

PETROGRAD.—The assembly at Moscow has been postponed till the Cabinet has been reconstructed. The Executive of the Cadet party has approved its members joining the Government. Generals Rossky and Gourko have been summoned to Petrograd.

Russian Frontier Closed.

PETROGRAD.—In view of the exceptional circumstances, the Government has ordered the closing of the frontiers till August 15th till when nobody not holding diplomatic passports will be allowed to leave or enter Russia.

Arch-Agitator Arrested.

SIMLA, July 29.

H. E. the Viceroy has received the following telegram, dated the 28th inst. from the Secretary of State:—M. Lenin, the arch agitator and fomentor of trouble in Petrograd and at the front, has been arrested. The Russian central Government having surveyed the plot against it is now strengthening its position. General Korniloff's proposals for reorganising the army on the

TELEGRAMS.

basis of strict discipline have been accepted. The Government have restored the death penalty and passed decrees for the creation on every front of courts-martial.

Arrested in Finland.

LAHORE, July 29.

LONDON, July 28th.—It is reported that Lenin has been arrested in Finland.

150 Women Soldiers Wounded.

Later news regarding the bravery of the Women's Battalion shows that a hundred and fifty out of two hundred were wounded.

The Government has again imposed the press censorship as regards military and naval information.

Prince Lvoff, in an interview, told the editor of the "Clarion" that the peasants were beginning to say "times were better when he had a Tsar". ("C. and M. Gazette").

France

What Britain is Doing.

Impressive Statement by Mr. Lloyd-George.

Great Increase in Shipbuilding.

LONDON, July 29.

PARIS. In a statement to journalists Mr. Lloyd George said that the result of the Allied Conference was most satisfactory, and good would speedily be the outcome of it. He dwelt on the British effort in the war and said that over five million men were serving with the colours in addition to a million men from the colonies and half-a-million in the navy. Great Britain's position in the war was entirely special. Her merchant fleet was the most important in the world, yet the British had raised a huge army without stopping the work of their seamen, and they were at present placing at the disposal of the allies nearly two million tons of shipping. Nor had the British stopped mining. A million men were working in the collieries which were sending much more coal to France than before the war. A third or a quarter of the steel produced in Britain was sent to France for the purposes of national defence. Germany appreciating the importance of Britain's role believed that she would be able to conquer by means of submarines.

Mr. Lloyd George said that the destruction of British vessels in April was considerable. The enemy presumably relied on more serious results in May, June, and July when the days were longer but the destruction had diminished markedly and would become much less when the days shortened. The Premier paid a tribute to the help of the American navy in organising convoys. He said that Great Britain's shipbuilding programme would produce next year four million tons in comparison with two millions built in the most favourable peace year. The output of our yards had already considerably increased. Five million workers of both sexes were employed on national defence and cognate work in Britain. Everything had now been arranged to make Britain agriculturally self-supporting, and the Germans would now be unable to starve Britain. That was a capital event, and it changed the aspect of submarineism. Mr. Lloyd George concluded by affirming that the future of the world depended on Britain and France acting together.

Allied Balkan Conference.

Allied Troops To Leave Old Greece.

LONDON, July 29.

PARIS.—The Allied Balkan Conference passed a resolution expressing the intention to terminate as early as possible and simultaneously British, French, and Italian military occupation of old Greece, Thessaly, and Epirus. On the contrary the occupation of the triangle formed by the Santiquarante Road, to the Epirus frontier will be provisionally maintained under an Italo-Greek understanding. Italy, France, and Britain will retain their base at Corfu during the war recognising Greek sovereignty.

China

Serious Fighting in China.

Troops Contending for Mastery.

LONDON, July 28.

SHANGHAI.—Serious fighting has occurred at Chengtu between two bodies of troops contending for the mastery in Sozechuan. It is reported that the city is on fire and that the people are fleeing wildly.

China's Fight with Militarism.

LONDON, July 28.

The democratic party in Shanghai has telegraphed to the United States Congress, the Russian Council and the Duma, the French Chamber of Deputies, and the British House of Commons, declaring that the democracy in China is fighting for the same as are the democracies in the west, namely the beast of militarism, and appealing for support.

Japan

Japanese Good will to the Allies.

Handsome Donations.

LONDON, July 29.

TOKIO.—Instead of the proposed Japanese Mission of goodwill to the Allies it has been decided to contribute 35,000 sterling each to the wounded of Great Britain, France, Russia, Italy and Belgium and 6000 each to the wounded of Rumania and Serbia.

Siam

Siamese Minister's Passports

LONDON, July 29.

COPENHAGEN.—A telegram from Berlin says that the Siamese Minister will receive his passports when safe conduct to Germany has been guaranteed to the Imperial Representative at Bangkok.

TELEGRAMS.

Siam Declares War on Austria-Hungary.

All Siamese of military age are being interned in Germany. The Dutch have been requested to take over German interests in Siam. A telegram from Vienna says that Siam has declared war on Austria-Hungary.

America

United States' War Expenditure.

A Huge Total.

LONDON, July 29. WASHINGTON.—Mr. McAdoo, submitting to the Congress estimates for the War Budget, said that the first year of the war promised to cost the United States 10,736 million dollars, (roughly £2,147 millions), besides loans to the Allies, which would make it necessary to raise an additional 65,000 millions.

Tetanus Germs in Sticking Plaster.

A Diabolical German Device.

LONDON, July 28. WASHINGTON.—The Attorney-General warns the Public against using sticking plaster. Expert examination has disclosed the presence of Tetanus germs in plaster which are believed to have been distributed by German sympathisers.

War at Sea

A British Submarine.

Captures German Steamer. Steamer Scuttled.

LONDON, July 29. The Admiralty says:—A British submarine in the North Sea on Friday captured the German steamer "Batavier Second". The crew abandoned the ship and a prize crew went on board but owing to damage from gunfire it was impossible to bring the "Batavier Second" in and she was scuttled.

Japanese Warship Destroys Submarine.

LONDON, July 28. The Japanese Naval Attache announces that Japanese warships in the Mediterranean, while escorting a British transport, sighted an enemy submarine on the afternoon of the 22nd inst. One unit protected the transport from attack on one side, while the other unit attacked the submarine and smashed its periscope and then closely pursued it, and again attacked it successfully, undoubtedly destroying it.

Belgium Front

Extraordinary Cannonading in Flanders.

PARIS.—A correspondent on the British front says:—Gunfire in Flanders is the most appalling we have ever heard, more extraordinary even than the din is the extent of the cannonade. It is unbroken between the coast and Lens.

The Struggle in Flanders.

German Endeavours to Learn British Plans.

LONDON, July 29. The sound of guns in Flanders has been heard daily in London for weeks past and has been more audible during the last fortnight at hours during which, according to German communiques and correspondents on the British front, the artillery duel has been unprecedentedly violent exceeding even those preceding the attacks on Verdun and the Somme. Correspondents state that the enemy has apparently piled up enormous supplies of munitions for an artillery offensive, specially bombarding the country near the coast and smashing Newport to pieces though active with guns and raids as far down as St. Quentin. Fifteen-inch shells sometimes fall twenty miles from the front line. Guns in Flanders with thousands of gas shells have pounded Ypres back areas at a score of places not touched for two years. The British reply with a greater volume of fire and more frequent raids. A German raid at Homecourt, north of St. Quentin, was the heaviest of their attacks. Following the obliteration of our trench by gun-fire, the advance of their raiders was concealed by the men belching smoke from apparatus strapped to their backs. They captured a working party of engineers who escaped while crossing 'No Man's Land' profiting by the Germans' hurry to escape the prompt response of the British guns.

Ferocious Fighting in Champagne.

LONDON, July 29. In spite of the ferocity of the fighting in Champagne where, according to Reuter's correspondent with the French headquarters, the Germans employed five divisions in fruitless attacks during the past week, sending even cocks and orderlies in the assaulting waves, interest remains centred in Flanders. Correspondents are struck describing the cannonade. Germans are probing everywhere from the sea to the south of Arras by means of raids and gunfire in a vain attempt to divine British plans. It is the enemy's dread of the British attack that actuates his desperate blows in Champagne. French experts say that the enemy, knowing he will be shortly gripped by the throat, is trying to recover important positions in Champagne in order to protect his flank in the event of reverses further north. These experts anticipate that the British offensive will not materialise for some time. They declare that the British methods, which were so splendid on the Somme will be utilised in the forthcoming push with improvements gained by experience.

A telegram from Copenhagen says the Kaiser betrays his anxiety regarding Flanders in a telegram to Hindenburg from Galicia, in which he gratefully recalls the deeds of the troops in Flanders, who for weeks have been the target of very violent cannonading and are now dauntlessly awaiting future assaults.

British Front

Intense Aerial Fighting.

Brilliant Success of British Aviators Thirty-One Enemy Machines Killed.

LONDON, July 29. A British communique says there was considerable reciprocal cannonading at various points on our front especially north of the River Lys.

There was intense aerial fighting yesterday afternoon and evening which was markedly successful for our airmen. Their vigorous offensive tactics enabled our artillery and machine-guns to carry on successfully. An unusual number of photographs were taken. Our aeroplanes bombed four enemy aerodromes and some machines were flying at low altitudes forty miles behind the enemy's lines. Fifteen German machines crashed down and we drove down sixteen others. Three of ours are missing.

Raiding and Artillery Activity.

LONDON, July 29. This afternoon's communique from F.M. Sir Douglas Haig says:—We made a raid last night south of Armentieres and repulsed an attack east of Osttaverna. There has been considerable activity by the enemy's artillery in the neighbourhood of Armentieres north of Ypres and in the Nieuport sector.

Great Activity on British Front.

German Severely Punished. Artillery's Good Work.

LONDON, July 28. Reuter's correspondent at Headquarters wiring to-day says the week has been one of intense heat, furious gunning, incessant reconnaissance work, and much sharp local fighting. Our tremendous cannonading northward of Armentieres and near Lens is causing the Hun great anxiety and heavy casualties. The wind has been generally favourable for gas and we have profited by it fully. Even at night the cannonading has diminished but slightly and has increased intensely at dawn. The enemy has shelled our rear communications at intervals, but his firing at our battery areas has been promiscuous and chiefly carried out in the darkness. Our counter-battery work has been very successful. Direct hits have been obtained on dozens of gunnits and numerous ammunition dumps have been exploded. The infantry on both sides has been very active in raiding, and the fact that the Germans have been indulging in a species of warfare which they dislike shows their anxiety to learn what is happening opposite.

Prisoners Taken a Machine Gun Captured.

LONDON, July 29. This afternoon's communique from General Haig says:—We carried out successful raids last night northeast of Etrech south-east of Havrincourt west of Fontaineleze-croixilles and near Faurbaix and captured prisoners and machine guns. We entered the German lines at Roenx Chemical Works, and captured thirty prisoners, a trench-mortar, and a machine gun. We entered enemy's positions near Ypres and took fifty-four prisoners, and two machine-guns. We repulsed raiders southeast of Messines.

French Front

German Aeroplane Deliberately Drops Bombs. On an Hospital.

LONDON, July 29. PARIS.—A latest example of atrocity has been committed by a German aeroplane flying north of Jonchery-Sur-Vesle on 25th inst. It swooped down very low and deliberately bombed a hospital which it hit four times despite the fact that it must have clearly seen red crosses. Two doctors, chemist and nurse were killed and others were injured.

Hindenburg's Plans.

Preparations for Great Strategic Retreats.

ALLAHABAD, July 29. LONDON, July 28th.—An American correspondent at the French headquarters claims that the French military authorities' conception of F.M. von Hindenburg's great plan has now been fully confirmed by the divulgings of Swiss and military critics. Von Hindenburg has prepared zones for defence extending back to the Rhine and beyond. His retreat in March is now admitted to have been a thorough necessity imposed on him by the Allies' vigorous assaults. The remainder of the war on the Western front is likely to consist of successive retreats to different zones of defence by which means von Hindenburg hopes to prevent the piercing of his front, thus convincing the German public each time that his retreat constitutes a strategic victory. The work on the successive zones has been under way for months. Little effort is now made to conceal this purpose. That the battle of the Aisne and the battle of Moronvilliers' redoubt will eventually force another retreat is certain. Indeed one of the great objects of the terrific German counter-attacks is to hold the French in check while the next zone is put into a more defensive state. ("Pioneer").

Aisne Ridge Battle Continues.

More Enemy Attacks Defeated.

LONDON, July 29. A French communique says the night was marked by a violent bombardment, followed by a series of fresh

enemy attempts, principally along the Braye-en-Laonnois-Chevigny ridge and in the direction of Hurbise-Monument. All infantry attacks failed completely with heavy enemy losses.

A Quiet Day.

LONDON, July 29. A French communique says the day was comparatively quiet except in the region of Allies-Hurbise and both banks of the Meuse, where artillery was reciprocally very active.

Violent Enemy Attack Collapses.

LONDON, July 29. This afternoon's French Communique says:—Violent enemy attack west of Hurbise on a front of 600 metres collapsed. Subsequently our infantry attacked with superb dash between Hurbise and the district south of Laboiselle, achieving progress at all points specially in the Monument District. Following an intense bombardment enemy attempt to recapture a trench between Avocourt Wood and Hill 304 failed with heavy losses.

Russian Front

Rumanian Advance Continued.

Russians Lose and Gain Ground.

LONDON, July 29. A Russian wireless communique says:—On the Galician front nothing material occurred. The enemy somewhat pressed back our detachments eastward of Kirlibaba. The Rumanians continued the pursuit of the retreating enemy in the direction of Kozh and Vassarhely and occupied heights five versts south-westward and the villages of Monestrika, Koshiaul, Dragolavo, and Berescezi. The Rumanians took a battery and prisoners.

We advanced in the region of Kulakul towards the Putna river and occupied the village of Boduple on the left bank of the river.

Russians Evacuating Czernowitz.

LONDON, July 29. According to a telegram from Copenhagen Vienna papers report that Russians are evacuating Czernowitz.

Some Positions Wrested.

The German wireless communique says:—Germans and Austrians have wrested some high positions from the still resisting enemy in the wooded Carpathians. The German forces on the Upper Putna have retired before the pressure of the enemy.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 28. His Excellency the Viceroy has received the following telegrams dated the 27th instant from the Secretary of State for India:—

The Russian retirement continues and the enemy have reoccupied Hancz and captured Stanislau, Bucacz, Tarnopol, Ottynia and Delaty besides many heavy guns and much booty while many Russian regiments voluntarily withdrew. They were cases of extraordinary bravery on the part of other regiments and especially officers.

The Rumanians and the Russians attacking on the Rumanian front have captured 1000 prisoners and 33 guns.

There has been most intense artillery activity along the British front and much successful aircraft action. The great battle on the Aisne ridge continues. The French by vigorous counter-attacks have driven the Germans out of all those portions of their position which the Germans had captured. The Germans had made still further efforts to regain the lost ground but without any success.

There has been considerable increase in loss by submarine. 2791 merchant vessels of all nationalities arrived and 2791 sailed from British Ports. 21 British ships over and three under 1600 tons were sunk.

Defence of India Act.

An Amendment.

SIMLA, July 28. In pursuance of section 2 of the Defence of India (Criminal Law amendment) Act 1915 (4 of 1915) as subsequently amended the Governor-General-in-Council is pleased to direct that the following amendment shall be made in the Defence of India Consolidation rules 1915 as subsequently amended namely, after rule 11 D of the said rules the following rule shall be inserted, namely power to require railways to give facilities for transport in certain cases. 11E (1) The Governor-General-in-Council may for the purpose of facilitating the collection of any article or thing which is in his opinion capable of utilisation in the prosecution of the present war make orders for all or any of the following purposes (A) For requiring railways to give special facilities as to the transport of such article or thing, (B) for enforcing the prompt loading or unloading of trucks or waggons and (C) waggons and for controlling other traffic in order to expedite the transport of such article or thing. 2 Any order made under sub rule (1) may be made so as to apply generally to all railways or to any class of railways or to any particular railway. 3 If any person acts contrary to provisions of any order made in the exercise of duty shall be deemed to have contravened these rules.

ఆంధ్రోద్యమము.

(౧)

మనదేశమున నీ యుద్యమ మారంభమయి రమణమయి యెదలుచున్నది. ఈ కాలమున నది యాశ్చర్యకరముగ నభివృద్ధిపొందినది. ఆంధ్రజాతియున విద్యాగంధము గల వారందరు నీ యుద్యమముయొక్క స్వభావమును, నాశయములను గూడ బాగుగ నెఱుగుదురు. ధనము వ్యయపరచి, సంచారక ప్రతినిధుల దేశమున గల వివిధ గ్రామపురముల కనిపి ఈవృత్తాంత మంతయు ప్రజలెఱుగునట్లు చేయవలెను. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారిని మనము సమీక్షించి, మనపక్షమున న్యాయముకల దని చెప్పకొనుటకు పూర్వము మన ప్రదేశములలో నితర భాషల మాట్లాడు తమిళసోదరులు మున్నగువారిని సమాధాని పరచుకొన నవసరము కలుగుచున్నది. విశాలమనస్కులు కానివా రీ యుద్యమమున నసంతుష్టి గనపరచుచు వచ్చిరి. ఆంధ్రుల యాశయములను వారు బాగుగ గుర్తెఱుగ కుండుటయే దీనికి కారణము. వారికిఁబోచిన విధముగ నీవిషయమున విమర్శచేసియున్నారు. అయిన నాంధ్రోద్యమము నుసమయమున నాంధ్రసోదరుల హృదయముల నాటుకొనినది. ఆయ్యదిచిగిరి యభివృద్ధిమొందునని యూహించుట యుక్తము.

మనకొరకలా నీడేర్చు నభిప్రాయము దొరతనమువారు కనపరచుచునే యున్నారు. కాని వారికిఁగూడ సంశయముకంటి కలుగుచున్నది. ఇట్టి రాష్ట్రములు మన దేశమున విశేషముగ ప్రబలింపవో, నైకమత్యముచేడి, పరస్పర విరోధము కగు నేమోయని వారి సంశయము. భావికాలమున మనదేశము చిన్న చిన్న స్వతంత్రరాష్ట్రములుగ నేర్పడి, దొరతనమువారిచే కనిపెట్టబడుచు, చక్కగ పరిపాలింప బడవలయును. ఏలననగా, పలుభాషలను మాట్లాడి వివిధమతావలంబకులై, వివిధ జాతీయులగు ప్రజలకు మనదేశము నివాసము. ఉత్తరమున వంగదేశీయులును, రాజపుత్రులు, సిక్కులు మున్నగువారిటుంటి వారే. దక్షిణమునగూడ తమిళులు, ఆంధ్రులు, మళయాళ కన్నడభాషల మాట్లాడువారును గలరు. కాల మతిక్రమించిన కొలది వీరందరును విద్యావంతులై నాగరికు లగుదురు. పాశ్చాత్యదేశముల పరిపాలించు పద్ధతీయు, నచ్చటి ప్రజాజీవనమును బాగుగ మీ గ్రహించి, తమ దేశమును రాష్ట్రము నాస్థితిలోనికిఁ జేవలయునని తపక ప్రయత్నింతురు. ప్రజలు విద్యావంతులైనవో దొరతనమువారి కాలమునకన్న భావికాలమున నధికముగ వారి యభివృద్ధి పొటింప వలసి యుండును. ఆట్లుగుటచే మన దేశ పరిపాలనమున దేశీయు లధికభాగము నొందగలరు. ఆపట్ల ప్రత్యేకరాష్ట్రము లాంధ్రులకు మున్నగువారికి సమకూడును. రాష్ట్రముల పరిపాలన స్వదేశీయులచే చక్కగ ననుపబడునట్లు దొరతనమువారు చూచుచుండురు. అనగా నాస్థితియు మున్నగు దేశములకలె మన దేశమున గూడ చిన్న రాష్ట్రము లేర్పడి స్వతంత్రముగ పరిపాలించుకొనుచు, దేశానుకూలముగ సంగతుల జర్పించుటకు దేశీయ మహాసభయందు ప్రతినిధుల ముఖమున దమ కనువగు విషయముల బరిష్కరించుకొను చుండవలయును. స్వతంత్ర పరిపాలనమున నారితే, భారతీయులు సుస్థితికి వచ్చునరకును దొరతనమువారు చక్కగ గనిపెట్టుచు నుండవలయును. ముమ్మాటికి నయ్యదియే మన భావికాలపు స్థితియని మనము నమ్మవచ్చును.

స్వాతంత్ర్యపరాములగు నాంధ్ర ప్రముఖులు తమసోదరులకు సుస్థితిగములను, ధనమును, విద్యయు నితకన్నముల భముగను నధికముగను గూడ గలిగించుటకు చేసిన యత్న మే యాంధ్రోద్యమ మని కొందరి యూహ. దేశమున కంతయు నియ్యది యుపయుక్తము కాదని వారియ కలననే యూహించురు. అంతయుగాక తురుష్కులు ప్రత్యేకయత్నముల చేయుచున్న తీరుననే యాంధ్రులుగూడ యత్నించుచున్నారని మరొకొందరు తలతురు. వీరందరికి నేరువేరుగ ప్రత్యుత్తరములను నవసరము. దాని స్వభావమువారికి తెలిసినవో నావట్లునును వజారు. వారి యాశయములలో నిది కొన్ని చిన్న యంశములని మన మూహించ వచ్చునుగాని కేవలము వారు దీనికొకే ప్రయత్నించుచున్నారనుట హాస్యాస్పదము. ఆంధ్రోద్యమ మొక విధముగ జాతీయ మనియు లేక, సుపజాతీయ మనియు జెప్పవచ్చును. గత శతాబ్దమున పాశ్చాత్యు లందరు జాతీయ పరిపాలనకై పోరిరి. పోలండు దేశీయులట్టివారే. అట్టివారి నెల్లవలది వారి దేశములయు నాక్రమించుకొని యొకచుక్త భాగ నేలుటకై నెపోలియు బద్ధకంకణుండై పోరెను. జా

తీయాశయముల బల మాజనుల నావరించి యుండుటచే తైర్వ వంతులయి వారుపోరిరి. నెపోలియును తన విభవమును కూడ గోల్పోయెను. ఆతడైదమించిన పిదప దేశపరిపాలకు లందరు నొకచోట గూడి జాతీయాశయముల బాటింపక కొన్ని నిబంధనలు చేసిరి. అప్పుడు జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును దృఢము గు నూహ వారి కెల్ల కనుండుట చే, ఇటలీ, జర్మనీ మున్నగు దేశములన్నియు దేశీయ జాతీయ పరిపాలనముల గాంచినవి. మిగిలిన దేశములన్నియు నివిషయమున నీ దేశములకు దోడ్పడినవి. కావున బంధోమ్మిదవ శతాబ్దమున జాతీయ పరిపాలనకు సహాయము గలిగినది. ఈ కాలమున నయ్యది చాలదని యుపజాతులకు సహాయము దొరకుచున్నది. కావున మనదేశమున గల యాంధ్రులు సిక్కులు మొదలగువారు ప్రత్యేకరాష్ట్రములకై పోలుపడినవో, నట్టి యుద్యమము సుపజాతీయముగ నెంపవచ్చును. ఉపజాతు లిట్లు స్వతంత్రములైనవో కడపట జాతీయ పరిపాలన దేశమునకు కలుగును. నై జెప్పిన విధమున నీ రాష్ట్రము లన్నియు పరిపాలించుకొనుచుండినవో దొరతనమువారు మన కింతకన్న వేయిరెట్లధికారిము నెంపగినవారుదురు. వారును మనము స్వతంత్రముగ పరిపాలించుకొనఁ దగుదురని యూహించి దేశమున కేస్వాతంత్ర్యము నొసంగుదురు. తొలుత రాష్ట్రములను విదప దేశమును నిట్టిభివృద్ధి పండును. ఇయ్యదియే మనకు మార్గము. ఉపజాతీయముగ నీ యుద్యమమును బ్రతిపక్షులు తలచినట్లు స్వాతంత్ర్యపరాములుగ నెంచుట యసందర్భమని మేరగ జెప్పవలె!

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున మన భరతఖండ మత్యంత మగు స్థితి నొందవలయునని భారతీయుల యాశయము. అట్టి యాన్నత్యము నెందునట్లు మనదేశమును తయారు చేయుటకు కొన్ని మార్గములు కలవు. లోపలి నుండి దేశీయులందరు సంస్కరణమొనర్చుకొని దృఢముగ మహాజాతిగా నేర్పడవలయును. అట్లుగుట యెట్లు? నాగరికత కల కొన్ని దేశములవలె సుపజాతుల ననుసరించి రాష్ట్రము లేర్పడి, స్వతంత్రపరిపాలనము గావించుకొనుచు, చక్కగ నభివృద్ధిపండి దేశాభ్యుదయమునకును జాతీయాభివృద్ధికిని దోడ్పడవలయును. అనియొకటి. లేక కేవలము బలమునే యుపయోగించి, జాతీయతాదిభేదములు భాషలుగల వ్యత్యాసము నొక్క పెట్టున తుడిచివైచి, ఆచారవ్యవహారము బంధముల నైకత్యము చేసి, జాతి నొకదానిని యంతయునె తయారుచేసినట్లు స్పష్టి చేయవలయును. అన్ని మార్గముల నని సులభపాధ్యము గాదు. నాగరికతగల యా శతాబ్దమున నెకరి యిచ్చరచ్చియుల మన దేశజులందరు భాషక, ఆచారవ్యవహారములను సుతమును మార్చుకొనుదురనెడి యాశ బలహీనముగనున్నది. జాతీయోద్ధరణాభిలాషులగు మన దొరతనమువారును తమ నాడుకకు విరుద్ధముగ మన దేశమున జాతీయోద్యమముల నణచుదురా? వా రట్లు చేయనే చేయరు. చేసినను ప్రజలు తమయసంతుష్టిని గనపరతురు. కావున నైజెప్పిన విధమున భాషాదిభేదములను బట్టి రాష్ట్రము లేర్పడుటయు, పరిపాలించుకొను కత్తికలిగి యుండుటయుగల యిదియే మన దేశమునకు దొరతనమువారికిని శ్రేయస్కరముగ మార్గము. దానికివిలువయుగల బ్రవర్తించుట యంత మంచిదికాదు.

మన మిప్పుడు చూచినదానిని బట్టి యాంధ్రోద్యమము కేవలము జాతీయమనియు, కావుననే దొరతనమువారి ప్రాపునదయుననియు తేలుచున్నది. ప్రతిపక్షు లూహించునట్లుల దేశమున నైకమత్యము నీయుద్యమము చేరువునట్లు కన్న బలపరచునట్లునే నిదర్శనములు కలవు. పెక్కు రాష్ట్రములుగ దేశము విభజింపబడినవో పరస్పరానుకూల్యము చేరునని వారు భయపడ నవసరము లేదు. ఏల ననగా ఆస్థితియూ, దక్షిణాఫ్రికా, మున్నగు దేశము లన్నియు నిట్లే చక్కగ పరిపాలించుకొనుచున్నవి. వారిలో జాతీయతాది భేదములు లేవని వాగించురు. జాతి, మతానార వ్యవహారభాషాదికములగు భేదములకుల యిరువదిరెండు చిన్న రాష్ట్రము లంత చిన్న దేశముగు నిష్పజ్ఞులందున గలవు. ఆదేశములలో చక్కగ పరిపాలన నడచుచు నుండగా నాగరికత దినదినము పెచ్చుచున్న మనదేశమున మాత్రమెందుకు జయప్రదము కానేరదు? ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మన్ని విధముల దేశమునకు, నాంధ్రులకుగూడ లాభకరము. దాని ననుసరించియున్న ఆంధ్రసర్వకళాకాల మున్నగు నవి దానివెనుకనే వచ్చును. వానిని మనము ప్రత్యేకముగ పోషింపడ నవసరములేదు.

మండవేముల వేంకటశాస్త్రి, బి. ఏ.

The Madras Astrological Bureau, Madras

జాతకములు

శ్రీమాన్ జ్యోతిర్విద్యాభూషణ శతావధాని
కే. శ్రీనివాసాచార్యులుగారిచే ద్రావబడును.

సంవత్సర ఫలము	రు. 2-0-0	సగము నైకము
పూర్తి జాతకము	రు. 8-0-0	ముందు పంపుడు.
వికళముగ వ్రాయు	రు. 15-0-0	పోస్టుఖర్చు చేయు.

సర్వయగు జన్మకాలము తెలుపును.
ఇంకను వ్రాయుకొలది ధర రు. 100 వరకు నున్నది.

మానేజర్:
జ్యోతిష కార్యాలయము
212, గోవిందపునామునిబిడి, జి. టి. మదరాసు.

అద్భుతనివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రో టూనిక్ మెరల్స్

ఇది బలహీనులకును, నీరసులకును, చిన్న పిల్లలకును, నిద్ర లేకుండుట, జ్వరము, తక్కువకను, మెదడు దిమ్మగా నుండుట, పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము, ఆయాసము, శుక్రనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యేకమైనందు; బలమును గలిగించును. అనేక వేలమంది ఇందులన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షించును.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

నవీనము పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు నవీనము!!

ఆప్టో దిల్ బహర్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆతకహాల్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయి వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను ఆసు భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు దేనివేయుండినా యీ ఆప్టోదిల్ బహర్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

నెల ½ ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0	వి.పి. చార్జి
,, 1 ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0	రూ. 0-4-0
,, ½ ఆవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0	ప్రత్యేకము

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్. అందు కెమికల్ కంపెనీ.
నెం 155, జమ్మూరుసిద్దు బిడి, హంతాయి.
మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా ఫురుషోత్తం మూర్తి
వైవాగబారు రోడ్, మదరాసు.

Wanted Agents ALL OVER INDIA.

Encourage Swadeshi Industries BY Buying Swadeshi Goods

ANDHRA KNITTING FACTORY,
220, China Bazaar Street, Madras.

Socks and Stockings in different colours and sizes can be had at moderate rates.

Trial orders Solicited.

ఆంధ్ర తాంజనము డిపో వారి దివ్య వస్తువులు.

దంతములను పండ్లతో ముట్టకు ...	0.2
శిరస్సను మూత్రము ఆల్బుమిన్ ...	1.4
దంతములను పండ్లతో ముట్టకు ...	0.8
కజ్జలను ధాతువుతో ...	1.0
జ్వరహరి జ్వరములను సీసా 1-కి ...	0.12
మూలకంకులను తైలము ద్వారా 1-కి ...	0.12
తేలును తేలుకాటును సీసా 1-కి ...	0.8
తాంజనము కంటి వ్యాధులకు ...	0.4
కలరా మూత్రము వాంతి భేదములకు ...	0.6
గజ్జలను గజ్జలను ద్వారా 1-కి ...	0.8
నామకరూపము సీసా 1-కి ...	0.6
తేలును సీసా 1-కి ...	0.4
తామర తైలము; తామర, తీటకు ...	0.4
కజ్జలను తైలము ద్వారా 1-కి ...	0.4
మరల ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1.0
కజ్జలను తేలము ద్వారా ...	1.4
కజ్జలను తేలము ద్వారా 1-కి ...	0.8
నామకరూపము మందు ...	1.0

కృష్ణా గుడి దేవతము.

మోహిని తైలము వెండ్రుకలు వెండ్రుకలకు ...	0.12
రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ...	0.0
ఉబ్బసములకు మందు సీసా 1-కి ...	1.8
కస్తూరి మూత్రము వెండ్రుకలు మంచివి 50-కి ...	0.10
ముఖభాగము మూత్రము ...	1.0
ముఖభాగము తైలము పుండ్లకు ...	1.0
విరేచనములను మూత్రము ద్వారా 1-కి ...	0.8
గ్రహణి మూత్రము ద్వారా 1-కి ...	0.8
శిరోవేదన మూత్రము తలనొప్పిలకు ...	0.12
కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.8
శీతగ్రహణము సీసా 1-కి ...	1.0
కుసుమరీ మూత్రము, కుసుమరీ మూత్రములకు ...	1.0
చుండకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.6
సుందరీ తైలము, ముఖకాంతికి ...	0.8
పగుళ్లకు తైలము శీతగ్రహణము ...	0.6
కస్తూరి మూత్రము చెవిపోటుకు ...	0.6
జలారీ మూత్రము మలబద్ధములకు ...	0.8
జంతు వాతహరి ఎముకలకు ...	0.8

ఆంధ్ర తాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

వాణిజ్య పరిశ్రమలకు వరము: ఐ.ఎ.డి. సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమున జనించు జాతీయములకు కీర్తిమువలన మందు, కురుపులను, ముచ్చలను, గండములను, పండ్లను, ప్రాంతీయములను అన్ని విధములవలన గలగు చర్యలను గలగు పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షకు భూకారిణి (28)

కనావతి సావంతుని గురించి మిక్కిలి నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యమధ్యమ అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శిరోముండలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణములను నొప్పిలను పోగొట్టి రక్షమును కుగ్రహణమును, శిరోగ్రహణమును గలగు చేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 డోసుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144 No. 2. BOMBAY

వికాసాలిపి ప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అస్సారము విరచితము
తల 0—4—0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల—విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంది రామలింగారెడ్డి గారిచే

గ్రాహకము. తల 0—4—0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు చెట్టి వీధి, మదరాసు.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోలిపోయినట్టి గాని వస్తువులు గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాస్తువులు, వస్తువులు వస్తువులు వంచబడిన లేకులు శోణములుగా సన్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీ వాతోనే సంగతిసందర్భముల నలనా నాలోచించవలసివచ్చును. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంతలే వాటిని సవాలములో సరఫరా చేయుటలోను నొక్క పేరు మ్రోగినవారు.

నిలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

పోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, లెవలపెట్టె నెం 555 రు,

889

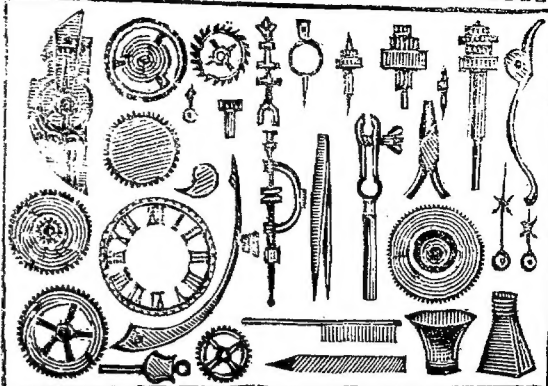
మదరాసు.

(పై కామ్యూజింక్ గోడసప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

క్యాటలాగు

ఉచితముగా పంపబడును

TOHFAFROSH WATCH CO. DEALERS IN WATCH MATERIALS & TOOLS

అద్దములు	న. అ. వై	గ్రోసు 1-కి
" రైల్వే	8.0-0	"
" ఇక్స్ పైడ్	2.0-0	"
" వాల్వింగు	2.8-0	"
" రాస్కోపు	5.0-0	"
" తేడి	8.4-0	"
" రిస్టు	8.8-0	"
" రాస్కోపు చిన్నది	5.8-0	"

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches, Materials & Tools
BHENDI BAZAAR, POST BOX No. 9, BOMBAY.
(881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో గ్రాయవలయును.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అందు కో,

[728] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక కట్ట, జరి విచిత్రమయిన మంచినస్తువులు వీరుబహుచక్రకగ సప్లయచేతురు.

ఒకసారి అర్జును యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు. ఫిజియము - డేరాలు - గ్యాసుడికలు - బొమ్మలకార్డులు - గారడీ ప్రకరణములు విక్రయించును. క్యాటలాగు కావలెనా! (893)

బి. ఈశ్వరపు అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

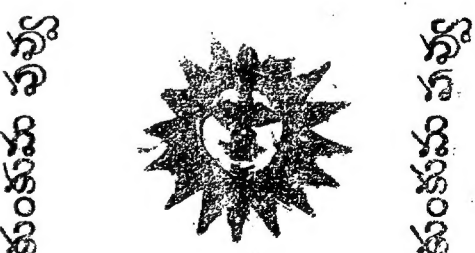
కారణం:— ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము. సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జాపబడినది. అందరు జరివిశీరవలయును. తల 0—4—0 పోస్టేజి వేలు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు చెట్టివీధి, మదరాసు.

శాకభక్షణము

ధరతేలిందవానుల మగు మన మార్గములు బంశజాలము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవాగము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోపుచార్చియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము. తల 0—4—0 వేలు.

219 వైద్యశాస్త్రీ యశోకంకర్ గోవిందజీ, ఆంధ్రపత్రికా బోషధాలయం 155, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు మార్గమునకును గమనింపును. కరస్పాకా డెయ్య మొదలగువారి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ. (88) 21. హమ్మంబిది, బొంబాయి.